

SKOGSSTYRELSENS
UNDERDÅNIGA UTLÅTANDE

angående

Norrländska Skogskomiténs
Betänkande och Förslag rörande Skogsväsendet
i de norra länen.

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1872.

Stormächtigste Allernådigste Konung!

Genom nådig remiss den 31 Juli sistlidet år har Eders Kongl. Maj:t täckts infordra Skogsstyrelsens underdåniga utlåtande, i fråga om det »Betänkande och Förslag angående skogsförhållandena i Norrland och åtgärder för åstadkommande af en förbättrad skogshushållning derstädes»,

som den 21 December 1870 i underdånighet afgifvits af den dertill i nåder förordnade Komité; och får Styrelsen med anledning deraf i underdånighet anföra följande.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 18 Juni 1868 erhöll Komitén i uppdrag:

att inkomma med fullständigt utlåtande om de norrländska skogsförhållandena i allmänhet samt om dem, hvilka anginge Kronans och allmänna skogar i synnerhet, äfvensom rörande ej mindre alla de omständigheter, rätts- och lokalförhållanden m. m., som på skogshushållningen och deraf beroende industriell verksamhet i Norrland kunde hafva inflytande, än äfven beträffande med förenämnde angelägenheter i omedelbart sammanhang stående frågor;

att upprätta förslag såväl till lämpliga lagbestämmelser, som till behöfliga författningsstadganden, för åstadkommande af en förbättrad och efter tidsförhållandena samt på vetenskapliga grunder ordnad skogshushållning i de norrländska provinserna, hufvudsakligast i fråga om de under allmän vård stående, men ock i lämpliga fall vidkommande de enskildes dervarande skogar; samt

att meddela särskildt utlåtande om sättet att åt Kronan bereda all den inkomst, som af dess skogar i Norrland skäligen kunde förväntas.

Till motsvarande af de särdeles vidtomfattande uppgifter, hvilka sålunda blifvit Komitén förelagda, har den uti sitt här förevarande betänkande och förslag lemnat:

1:o) beskrifning öfver Norrland samt yttrande angående de förhållanden, hvarpå »den norrländska skogsförödelser» ansetts bero, hvilka delar af betänkandet föregås utaf en öfversigt af svensk, företrädesvis norrländsk, skogslagstiftning och åtföljas af statistiska bilagor jemte karta öfver Norrland;

2:o) förslag till skogsordning för Norrland med motiver jemte framställning om reorganisation af skogsstaten derstädes; samt

3:o) åtskilliga särskilda förslag, sammanhängande med skogsväsendet i nämnde landsdel;

hvertill komma af Ordföranden och Komiténs ledamöter, mot pluralitetens åsigt i vissa delar af betänkandet och förslaget, anförda reservationer.

Hvad nu först angår förenämnda beskrifning, så synes denna, tillsammans med de från länsstyrelserna, såsom svar å åtskilliga af Komiténs framställda frågor, meddelade och i bilaga upptagna uppgifter, utgöra en af all uppmärksamhet förtjent skildring af de norrländska skogarne, hvarjemte den beskrifningen åtföljande kartan otvifvelaktigt bör komma att blifva af ganska mycket gagn.

Deremot torde de tabellariska bilagorna och de från dem hemtade zifferuppgifter ej kunna tillmätas nog vitsord, för att på dem grunda ett omdöme om skogarnes vare sig ytvidd eller afkastningsförmåga — ett förhållande, som dock ingalunda kan tillskrifvas sättet för uppgifternas insamlande, utan som är beroende derpå att, ens i någon mån, nöjaktiga upplysningar i berörde hänseenden, för närvarande och så vidt man vill undgå att missledas, torde vara i det närmaste omöjliga.

Redan vid anskaffandet af tillförlitliga uppgifter om skogsförhållandena i förenämnda afseende angående de södra delarne af landet, der dock det mesta blifvit uppmätt och kartlagdt samt talrika skogsindelningar med noggrann skogsuppskattning egt rum, skulle man mötas af nästan oöfverstigliga svårigheter; huru mycket mer då i en landsdel, der, såsom i Norrland, de tvenne vidsträcktaste länen, Wester- och Norrbottens, till största delen äro oafvittrade och således endast ofullkomligt kända; der vid afvittringen i det med afseende å vidden närmast i ordningen stående tredje länet, Jemtland, den bästa skogsmarken och vackraste skogen ofta blifvit, såsom ej tjenlig för mulbete, hänförd till impediment eller oduglig mark; der, med få undantag, jemväl i de begge öfriga länen, Wester-Norrlands och Gefleborgs, samma för här ifrågavarande ändamål

vilseladande klassifikation af marken egt run; der således kannedom saknas ej allenast om skogsarealen, utan äfven om proportionen mellan impedimenter och skogsmark; och der slutligen, i förhållande till vidden, endast få skogsindelningar och uppskattningar ännu hunnit verkställas.

De slutsatser, till hvilka Komitén på grund af de i tabellerna sammanförda uppgifter emedlertid bland annat kommit äro:

att den skogbärande marken i hela Norrland utgör 110,441,979 qvadratref (19,721,782 tunnland), men impedimenterna deremot öfver 171,000,000 qvadratref; således ej fullt 40 procent skogsmark och mer än 60 procent impedimenter;

att nuvarande grundmassan (den växande skogens kubikmassa) uppgår till 51,398,348,328 kubikfot eller 513,983,483 famnar à 100 kubikfot; således öfver 26 famnar på tunnlandet skogbärande mark;

att årliga afkastningen, med en medelomloppstid af 140 år för Norrbottens, 130 för Westerbottens, 120 för Jemtlands och Westernorrlands samt 110 år för Gefleborgs län, stiger till 3,274,000 mogna eller dugliga träd, motsvarande 98,220,000 kubikfot och annat virke 316,578,874 »

Summa 414,798,874 kubikfot;

således, oansedt annat virke, 0,03 timmerträd på qvadratrefvet eller 0,166 på tunnlandet, hvilket gör ej fullt 1 timmerträd för 6 tunnland;

att årliga skogsbehovet för Norrland belöper sig till 767,729 mogna eller dugliga träd, motsvarande 23,031,870 kubikfot och annat virke 123,578,060 »

Summa 146,609,930 kubikfot;

att årliga öfverskottet utöfver husbehof således utgör: af mogna eller dugliga träd, 2,506,271 st., motsvarande 75,188,130 kubikfot

och af annat virke, hvaraf dock största delen

till följd af sjelfgallring och trädens förmultnande,

skogseld m. m. ej kommer industrien till godo, ... 193,000,814 »

Summa 268,188,944 kubikfot;

att å de allmänna skogarne — hvilka under åren 1866, 1867 och 1868 endast gifvit en nettoinkomst af 380 Rdr i medeltal årligen, men som enligt Komiténs förslag borde lemna en årlig behållning af 172,701 Rdr — sistnämnde år skulle hafva kunnat afverkas nära 290,000 träd mer än som skett;

att, med iakttagande af den besparing, som uppstått derigenom att sistnämnda träd ej uttagits, öfverafverkningen inom hela Norrland af sågtimmer, bjelkar och sparrar år 1868 dock utgjort 2,760,000 träd; och

att årliga afkastningen, med ofvannämnda omloppstider, framdeles skulle kunna uppbringas till 6,581,548 mogna eller dugliga träd, motsvarande

197,446,440 kubikfot	197,446,440
och annat virke	407,375,948 »

Summa 604,822,388 kubikfot.

Som emedlertid någon tillförlitlig grund för beräkning af virkesåtgången till husbehof, enligt Skogsstyrelsens förmenande, ej förefinnes, då Komiténs i beskrifningen meddelade uppgift att i medeltal för hvarje person inom Norr- och Westerbottens län skulle erfordras 300 samt för en hvar af innevånarne i de öfriga norrländska länen 280 kubikfot virke, icke lärers få betraktas annorledes än såsom ett antagande, så torde, likasom förut är nämnt angående uppgifterna om areal, grundmassa och afkastning, hvad som i beskrifningen meddelats rörande virkesåtgång, öfverskott utöfver husbehof samt öfverafverkning ej heller kunna anses såsom någon egentlig ledning i sistberörda hänseenden.

Inom Komiténs sjelf synes äfven åsigterna om värdet af de statistiska uppgifterna hafva varit delade, enär visserligen ordföranden och två ledamöter lemnat dem utan anmärkning, men de tre öfriga ledamöterna deremot, i fråga om de tabellariska uppgifterna, anmält mer eller mindre omfattande reservationer, dervid en ledamot förkastat uppgifterna af orsak, att de skulle framställa skogsförhållandena i alltför ofördelaktig dager och två ledamöter åter af alldeles motsatt skäl.

Ej med anspråk att de skola utvisa något medeltal för proportionen

mellan skogsmark och impedimenter eller för skogarnes afkastningsförmåga, utan endast såsom en jämförelsepunkt med hänsyn till vissa af Komiténs uppgifter, anhåller Skogsstyrelsen i underdånighet att här få i korthet framlägga resultaten af samtliga de skogsindelningar å kronoparker, boställsskogar och stockfångstområden i Norrland, för hvilka, efter fullständig uppmätning och uppskattning, hushållningsplaner af Styrelsen blifvit fastställda, äfvensom af de skogsuppskattningar, som skett i och för upprättande af interimis hushållningsplaner för vissa kronoparker.

Dessa skogar, till ett antal af 152, äro belägna i samtliga de norrländska länen;

arealen utgör 2,129,998 kvadratref, hvaraf 1,519,847 kvadratref skogsmark och 610,151 kvadratref impedimenter, således 71 procent skogsmark och 29 procent impedimenter; och den

årliga timmerafkastningen under närmast följande 20 år eller den tid, för hvilken hushållningsplanerna äro afsedda, har beräknats till 91,981 timmerträd, således 0,061 träd på kvadratrefvet skogsmark eller 0,339 på tunnlandet, hvilket gör 1 timmerträd för ej fullt 3 tunnland.

Innan Styrelsen öfvergår från den af Komitén afgifna beskrifning öfver Norrlands skogsförhållanden, torde det tillåtas Styrelsen att, med afseende å de från nämnde beskrifning här ofvan intagna uppgifter rörande kronoskogarne, underdånigst anföra, hvad angår afverkningen för år 1868, att då, med upphörande af de förut brukliga stubbörena för Kronans virke, utsyningsförordningen började tillämpas, sådana undersökningar, som nämnde förordning förutsätter för upprättande af utsyningsförslag, endast i ringa mån hunnit verkställas, hvarför utsyningsförslagen ej heller omfattade alla de kronotrakter, hvarå afverkning kunde ske, hvilket förhållande äfven rättfärdigades af det låga pris, som då var gällande för skogsalster och som ingalunda manade att uppdrifva afverkningen. Detta jemte den omständighet att betydliga sträckor af dessa skogar befunnos oåtkomliga, likasom ännu med en stor del af dem

är händelsen, utgjorde orsaken hvarför afverkningen vid den af Komitén anförda tid ej uppgick till hvad skogarne kunde lemna; och ehuru afverkningen sedan dess väsendtligen ökats, i den mån virkesprisen stigit och kronotrakternas ungefärliga afkastningsförmåga hunnit af skogstjenstemännen undersökas, så kommer dock bristen på upprepade flottningsleder säkerligen att ännu under ganska lång tid hindra tillgodogörandet af skogsalstren å en anseelig del af kronotrakterna.

Beträffande åter den i beskrifningen förekommande uppgiften om nettoinkomsterna af kronoskogarne i Norrland under 1866, 1867 och 1868 har Skogsstyrelsen, som hvarken uppbär eller redovisar inkomsterna af skogarne, visserligen ej varit i tillfälle att i allo kontrollera densamma, men i de delar, der jemförelse med tillgängliga redogörelser kunnat ske, har Styrelsen ej kommit till ett med nämnde uppgift öfverensstämmande resultat; och redan för närvarande lemna dessa skogar en behållning, ej obetydligt öfverstigande de 172,701 Rdr, som Komitén, med vilkor att dess förslag genomföres, ansett dessa skogar böra komma att afkasta.

Rörande derefter hvad Komitén anført i fråga om »den norrländska skogsförödelsens» orsaker, bland hvilka de af Komitén omförmälda: misshushållning med husbehovsvirke, svedjande, bruks- och bergverksrörelsen, laga skiften och i viss mån äfven skogsköp, äro gemensamma för hela landet, så torde, då tjärubräkning och pottaskeberedning, enligt hvad Komitén äfven angifvit, ej kunnat hafva något betydandé inflytande, likasom ej heller betningen i en landsdel, der ordnad skogshushållning intill sednaste åren varit okänd, lærer kunna anses hafva utöfvat någon synnerligen menlig inverkan, det tillstånd, hvaruti de norrländska skogarne nu befinna sig, företrädesvis böra tillskrifvas de vidsträckta skogseldarne, från hvilka knappast någon trakt varit fullkomligt befriad, och i ordning derefter — med understöd af trävarurörelsen — missbruket af nybyggesväsendet jemte skogsåverkan och, under sednare tiden, användandet i industrien af omoget virke. Emedlertid synas de lagstiftningsåtgärder och författningar, som, i en tid då skogarne hade föga värde, sökte att i

flerfaldiga rigtningar med tillhjälp af skogens alster framkalla en industri, hvares välgörande verkningar ej lära kunna förnekas, i och för sig icke förtjena klander, om än dels bristande tillsyn, såsom fallet varit med nybyggesväsendet, infört författningarnes tillämpning på en oriktig bana, dels ett förr ej anadt värde å skogsprodukterna numera upphöjdt skogen från en underordnad till en af de mest framstående platser, der den ej vidare kan betraktas blott såsom ett bihang till de öfriga närin-
garne, utan tvertom fordrar en lagstiftning, för hvilken dessa sednare i viss mån måste böja sig.

Men ehuru den afverkning, som egt rum å nybyggesområden, utan att der hafva befordrat odling och bebyggande, likasom äfven det anlåtande af hemmansskogar, som vare sig af innehafvaren eller i följd af skogsköp verkstälts utan hänsyn till skogens bestånd eller till behofvet af hjälp vid framdeles felslående skördar, obestriddigen, der, såsom ofta varit händelsen, de influtna medlen ej nyttigt använts, verkat högst menligt ej allenast å skogarne utan på åboernes och hemmansinnehafvarnes ställning och i föjd deraf på hela orten, hvarför ock förekommandet, så vidt möjligt, af dessa missförhållanden och framför allt af de, oafsedt förlusten för Kronan, demoraliserande skogsåverkningarne måste vara en magtpåliggande angelägenhet, så kan dock, medan afverkningen hållit sig till den mogna skogen, skogssköfving ej egentligen sägas hafva varit för handen, utan är det först sedan jemväl yngre skog börjat tillgripas för trävarurörelsen och der detta skett till öfverdrift, som afverkningen kan hänföras till skogsförödelse.

Den sämsta skogshållning af alla lärer väl dock vara att mogna träd af ålder taga skada, förlora sitt värde samt förmultna; och den myckenhet af öfvermogna, mer eller mindre skadade samt till och med odugliga träd, som vid afverkningarne erhålles å trakter, der ordnad hushållning blifvit införd, gifver tillkänna att, så länge dylika rester förefinnas från äldre skogseldar och timmerhyggen eller från den tid dessa trakter voro oåtkomliga, afverkningen, på det de öfvermogna och skadade träden ej må helt och

hållet gå förlorade, måste sträcka sig till ett större trädantal, än som för den närmaste framtiden kan påräknas — en oundviklig öfverafverkning, som likväl framdeles ersättes genom virkets då i allmänhet bättre beskaffenhet.

I fråga vidare om Komiténs lagförslag så synes det sammanförande i skogsförfattningen, som der egt rum, af stadganden hörande till förordningen om jordafsöndring, strafflagen, instruktionen för Skogsstaten och nybyggesförfattningarne m. m., ej vara fullt lämpligt, likasom, enligt Styrelsens förmenande, hvad Komitén föreslagit ej synes vara af den vigt, att det kan föranleda, upphäfvande af de endast för sex år sedan för Norrland utfärdade förordningarne om utsyning och kronoparkers bildande, helst det väsentligaste af hvad nämnde förordningar stadga äfven i förslaget till den nya författningen finnes bibehållet, hvaraf synes framgå att ändamålet skulle hafva vunnits genom tillägg eller ändringar i de redan befintliga lagrum och författningar, der erfarenheten hunnit visa att sådant varit nödigt.

Efter att till en början hafva uttryckt ofvanstående åsigter angående lagförslaget, torde Styrelsen nu få öfvergå till dess särskilda stadganden.

Kap. 1.

Om kronoskogar i allmänhet.

§ 1.

Denna § angifver hvilka skogar, som äro att hit hänföra och att de stå dels under tillsyn dels under förvaltning af Skogsstaten.

Bland dessa skogar äro ej upptagna renbetesland, hvilka, enligt hvad af den föregående beskrifningen inhemtas, deremot ansetts vara af skatte-

natur, men då, såsom af Kongl. Brevet den 11 Juni 1869 framgår, å renbeteslanden växande mogen skog kan i föreskrifven ordning komma att för Kronans räkning försäljas, så, ehuru ifrågavarande marker äro upplättna till lappallmogen för renbete samt husbehofsvirke, torde emedlertid kunna ifrågasättas huruvida de ej böra i viss mån betraktas såsom kronomark, hvilket äfven synes vara förhållandet med tilläfventyrs ännu förefintliga s. k. afradsland.

I öfrigt är vid denna § ej annat att erinra, än att kronoparker, boställsskogar samt skogar till kronohemman och för statsverket utarrenderade egendomar i Norrland, enligt förslaget, komma att benämnas »kronoskogar», då de deremot, enligt 1866 års för öfriga delar af landet gällande skogsordning, derstädes fortfarande skulle benämnas »allmänna skogar.»

Kap. 2.

Om kronoparker.

§§ 2 och 3

föreskrifva att kronoparker skola bibehållas oförminskade samt behandlas enligt hushållningsplan; och är hvad här finnes intaget redan stadgadt uti §§ 1 och 2 af 1866 års skogsförordning, med undantag endast för det som i förslaget blifvit tillagdt angående utbyte eller inköp af mark, till åstadkommande af lämpligare gränser för eller utvidgning af kronoparker.

Som det ej torde erfordra förklaring att dylikt, i och för gränsreglering, på grund af skiftesstadgan företaget utbyte af mark icke innebär någon minskning af kronopark, enär hvad som erhålles i utbyte efter gradering motsvarar hvad som lemnas, så synes, för de undantagsfall då nämnde åtgärd utan allt för stora kostnader och skogsödande skogsliqvider kan ega rum, tillägget ej vara behöfligt, helst Kronan måste anses hafva

samma rätt till rågångsreglering och utbyte af mark, som enligt Kap. VII Skiftesstadgan tillerkännes enskilda jordegare, samt då inköp af mark icke heller läser vara Kronan förment. Det torde under sådant förhållande kunna ifrågasättas huruvida tillägget, på sätt Komitén föreslagit, endast såsom en påminnelse för skogstjenstemännen kan förtjena upptagas.

Kap. 3.

Om kronoöfverloppsmarker och oafvittrad kronomark.

§ 4.

Emellan denna § och stadgandet i § 1 af 1865 års förordning om kronoparkers bildande finnes ingen annan skillnad än någon redaktionsförändring, bestående deruti att, då nämnde förordning föreskrifver det Kronans öfverloppsmarker, redan befintliga såväl som framdeles uppkommande, skola, der sådant finnes lämpligt, såsom kronoparker bibehållas och vårdas, förslaget sökt att närmare bestämma öfverloppsmarker genom tillägg af ordet »odisponerade» och föreskrifvit att ett dylikt användande af dertill lämpliga öfverloppsmarker »företrädesvis» borde ega rum.

Att 1865 års förordning ej afsett disponerade öfverloppsmarker, hvilka genom disponerandet iklädt sig en annan natur än Kronans öfverloppsmark, torde emedlertid ej för någon vara tvifvelaktigt och för så vidt afsigten varit, att genom tillägg af ordet »företrädesvis» hindra lämpliga öfverloppsmarkers användande till annat än kronoparker, så synes detta tillägg snarare motverka än befordra ändamålet.

§ 5.

Mom. 1 — om undersökning af öfverloppsmarker till utrönande af huruvida de kunna vara till kronoparker lämpliga — är, oafsedt någon

redaktionsförändring, lika med sistnämnda förordnings § 2, hvarifrån dock blifvit usesluten sednare delen, hvilken föreskrifver särskild afvittring af hemman eller nybygge, som efter allmän afvittring uppstått å öfverloppsmark; och torde, på de skäl Komitéen för en sådan förändring anfört, dervid intet vara att erinra, ehuru den ifrågavarande föreskriften ej synes medföra någon olägenhet.

Mom. 2 meddelar bestämmelser angående dispositionen af sådan öfverloppsmark, som ej är tjenlig till kronopark, i afseende hvarå föreslas att dylik mark i första rummet bör utbytas mot annat område, som kan finnas lämpligt till ny eller utvidgning af förutvarandne kronopark samt att, der sådant möter hinder och öfverloppsmarken ej heller kan användas till nybygge, densamma, på sätt förut är stadgadt, bör till enskilda försälas eller på annat sätt upplåtas.

Ehuru tillfälle att tillämpa den i mom. upptagna föreskrift angående utbyte af mark endast undantagsvis läser komma att erbjuda sig, torde densamma dock, för så vidt icke äfven härå kan tillämpas stadgandet i Kap 7 §§ 58 Skiftesstadgan, förtjena afseende, såsom en utväg att tillöka kronoparkernas ytvidd.

Beträffande åter här gifna bestämmelser om försäljning eller annat upplåtande af till kronoparker otjenliga öfverloppsmarker, synes hvad som i detta hänsende redan finnes stadgadt i Nådigt Bref till Kammarkollegium den 29 Juni 1866 lemna noggrannare föreskrifter i ämnet.

§ 6.

Denna §, som föreskrifver att, der så ske kan, kronoparker vid afvittring skola afsättas, öfverensstämmer i hufvudsakliga delar med § 3 af förberörde Förordning och afviker derifrån endast i det afseende att, då förordningen stadgar det vid afvittring upprättadt förslag till afsättande af kronopark skall delgifvas Skogsstyrelsen, innan afvittringsärendet hos Länsstyrelsen prövas, Komitéen deremot ansett att, i den händelse

vederbörande skogstjensteman funnit sig hafva skäl anföra besvär öfver Länsstyrelsens i kronoparksfrågan meddelade utslag, Skogsstyrelsen, i och för den åtgärd, som från dess sida kunde finnas nödig, skulle erhålla del af besvärshandlingarne, men att i öfrigt bevakandet af Kronans fördel rörande afsättande af kronopark vid afvittring skulle tillhöra skogstjenstemannen.

Mot denna förändring, såsom undanröjande anledning till hinder vid afvittringsarbetets fortgång, torde intet vara att invända, då Kronans rätt och bästa, genom den föreslagna ordningen för behandling af här ifrågavarande ärenden, ej synes kunna äfventyras.

§ 7.

Motsvarar i förordningen om kronoparkers bildande § 4, hvars stadgande om kronoparks afsättande utaf oafvittrad mark genom särskild afvittring före den allmänna afvittringen, i förslaget blifvit utbytt mot fritagande från nybyggesanläggningar af sådan oafvittrad mark, som funnits för Kronans räkning kunna och bära bibehållas, hvaremot, enligt hvad som anföres i de § tillhörande motiver, med markens afsättande till kronopark skulle anstå till dess den allmänna afvittringen hunne sträcka sig till orten.

Denna fråga står i nära samband med § 19 af utsyningsförordningen, i öfverensstämmelse hvarmed försäljning af flerårig afverkningsrätt endast kan ega rum å kronopark der hushållningsplan blifvit upprättad, uti hvilken bestämmelse Komitén i sin motsvarande § 72 ej föreslagit annan ändring än angående tiden för afverkningsrätt å kronopark. Och beror sammanhanget mellan stadgandet rörande flerårig afverkningsrätt å ena sidan och hvad som å andra sidan i förevarande § af förslaget bestämmes derom, att kronopark ej vidare må före den allmänna afvittringen utbrytas, på den omständighet att de trakter af oafvittrad mark, som kunna komma i fråga att för Kronans räkning bibehållas, vanligen äro så belägna att upprensade flottningsleder till dem saknas, i följd hvaraf

de arbeten, som en köpare af virke å dylik trakt måste nedlägga, ofta äro förenade med stora kostnader, hvilkas godtgörande fordrar att köparen må kunna tillförsäkras en längre tids afverkningsrätt till ett större parti virke. Men om ej trakten är afsatt till kronopark, medgifva icke nuvarande författningar upplåtande af sådan afverkningsrätt, och ej heller har i Komiténs förslag blifvit inrymdt något stadgande, som kan bereda köpare, i förhållande till nedlagde strömnrensings- och andra kostnader, förlängd afverknings- och ökad afverkningsbelopp, enär hvad som längre fram under § 60 föreslagits, angående försäljning på en gång af afverkningen för tre år, endast undantagsvis kan blifva tillfyllest, för att godtgöra dessa kostnader. Virket på de från nybyggesanläggningar fritagne, men ej till kronoparker afsatta markerna skulle således i många fall ej kunna tillgodogöras, och är det till förekommande af ett sådant förhållande, derest nu gällande eller af Komitén föreslagna bestämmelser rörande flerårig afverkningsrätt komma att fortfara, som, enligt Styrelsens förmenande, särskild afvittring måste ske för utbrytning af till kronopark tjenlig mark å trakt, dit allmänna afvittringen ännu ej sträckt sig.

Skulle deremot, på sätt blifvit framställt uti ett till Finans-departementet den 8 September 1869 af Skogsstyrelsen ingifvit protokoll (Bil. A) med förslag till åtskilliga förändringar i Utsyningsförordningen, § 19 af nämnde författning erhålla den utsträckning, att flerårig afverkningsrätt äfven å oafvittrade kronomarker kunde upplåtas, så blefve särskild afvittring för kronoparks afsättande af dylik mark ej vidare behöflig, helst sedan numera, enligt nådiga Kungörelsen den 19 sistlidne April, nybyggesanläggningar tillsvidare alls icke får ske i Lappmarkerna, hvilka just utgöra de delar af Norrland, som — jente Pajala socken der kronopark dock redan finnes afsatt — ännu ej blifvit afvittrade.

Kap. 4.

Om kronoskogar anslagne till sågverk i och för stockfångst.

§ 8.

Det förbud, som här blifvit intaget, mot upplåtande af privilegii-stockfångst åt sågverk, återfinnes i Kongl. Brevet den 29 Maj 1852.

§ 9.

Denne § innehåller väl en bekräftelse på sågverksegares rätt att åtnjuta sin genom privilegierna tillerkända stockfångst, men på samma gång en inskränkning i berörda rätt, hvilken sednare göres beroende af stockfångsttraktens förmåga att med framtida bestånd afgifva fulla trädantalet, i brist hvaraf sågverksegaren skulle åtnöjas med nedsättning i stubbören, svarande mot hvad som fattas i stockantalet.

Det torde dock kunna ifrågasättas huruvida ej en dylik inskränkning, hvilken visserligen kan vara rättvis i de fall då privilegierna gifva stöd för densamma eller då privilegii-innehafvaren genom olofflig afverkning åstadkommit bristen, deremot, då traktens oförmåga att till fullo afgifva stockfångsten härflyter vare sig från af vederbörande myndighet derinom beviljade nybyggesanläggningar, utan att förbehåll om sådant i privilegii-brevet blifvit gjordt, eller från tjenstemäns nog höga uppskattning af skogstillgången, skulle stå allt för mycket i strid med sågverksegarnes genom privilegier tillförsäkrade rätt till stockfångst, som alls icke uppväges af blott frikännande från betalningsskyldighet för en vara, som de ej erhålla.

I följd af ofvannämnde och likartade omständigheter torde det vara vanskligt, att meddela ett allmänt stadgande uti en sak, der hvarje förekommande fall synes påkalla särskild pröfning.

§ 10.

Den föreskrift, som uti nådiga Brevet den 21 December 1865 angående hushållningen med Kronans skogar i Rikets norra län blifvit gifven, med afseende å fortskyndande af utbrytning af stockfångstområden å privilegierade sågverk, skulle upphävas genom denna §, uti hvilken, såsom motiverna angifva, till undvikande af utbrytningskostnaderna föreslås, att med tilldelning af stockfångstområden måtte anstå, till tiden för den allmänna afvittringen, derest ej särskild hänsyn till skogshushållningen föranleder tidigare utbrytning eller sågverksegaren sjelf vidkännes kostnaderna härför.

Komitén har uti ett af de skogsordningen bifogade särskilda förslag framhållit vigten af att skogarne befrias från tjänstbarheter och, då detta ej lär vara mindre angeläget för Kronans än för enskildas skogar, torde mot här ifrågavarande stadgande kunna anmärkas, att om Kronan, genom införande af ordnad hushållning och genom försäljning af flerårig afverkningsrätt skall kunna fördelaktigast tillgodogöra timmertillgången å kronoskogarne särdeles i Lappmarken, der den för vissa sågverk, med särskildt område ej ännu ersatta privilegii-stockfångst hufvudsakligen blifvit anvisad, det ock är nödvändigt att dessa skogar ej äro belastade med stockfångst-servitut, hvilket skulle i hög grad försvåra, om ej omöjliggöra aftal om dylik afverkningsrätt, helst sågverksegarne för sin afverkning, enligt § 14 Utsyningsförordningen, redan äro och billigtvis, äfven enligt Komiténs förslag § 64, fortfarande böra vara berättigade, att inom det i privilegiihandlingen angifna område välja den trakt, der de för året önska utsyning.

Vid sådant förhållande och under förutsättning att den, enligt Styrelsens förmenande, maktpåliggande ändring i § 19 af Utsyningsförordningen, hvarom i förberörda till Finans-departementet ingifna protokoll blifvit hemställt, kommer till stånd, måste Styrelsen, för sin del, såsom menligt för skogshushållningen anse ett frångående af hvad i 1865 års

ofvannämnde nådiga Bref på der angifna skäl stadgas, rörande fortskyn-
dande af stockfångstområdenas utbrytning.

§ 11,

som föreskrifver huru och när privilegiistockfångst skall genom tilldel-
ning af visst skogsområde ersättas, upptager från Kongl. Brefven den
23 November 1857 och 31 Maj 1861 bestämmelse derom, att skogstjenste-
man skall biträda vid uppskattning af sådant område. I öfrigt motsvarar
denna § punkt. 2 i Kongl. Brefvet den 29 Maj 1852, hvarifrån den,
till följd af hvad Komitén i § 14 föreslaget, uteslutit stadgandet att
stockfångstersättning äfven kan utgå i till hemman indelad mark, med
afseende hvarå torde få åberopas, det som här nedan vid sistnämnde §
i underdånighet anföres.

§ 12

motsvarar punkt 9 i sistberörde Kongl. Bref och lemnas i denna § när-
mare föreskrifter huru uppskattning af stockfångstområden bör försiggå.

Redan uti sina år 1862 afgifna underdåniga förslag har Skogsstyrel-
sen framhållit oförenligheten mellan föreskrifterna i punkt. 9 och 10
samt 6 i Kongl. Brefvet den 29 Maj 1852, af hvilka punkter de förra
föreskrifva att stockfångstområde skall rättas efter markens bördighet
och skogens växtlighet, men den sednare att områdets vidd skall vara
sådan, att sågverket alltid derifrån må erhålla sin stockfångst, och har
Styrelsen vid förenämnde tillfälle jemväl i underdånighet föreslagit
hufvudsakligen enahanda bestämmelser, som nu innehållas i förevarande §.

Mot hvad der blifvit föreslaget i afseende å sättet för fyllande af
den brist i stockfångst, som vid områdets uppskattande efter bördighet
merendels uppstår, och hvilken brist enligt förslaget under alla förhållan-
den skulle ersättas genom timmerutsyning åt sågverket å annan krono-
skog, måste dock anmärkas, att genom ett sådant förfarande ändamålet
med utbrytningen af området, nemligen kronoskogarnes befriande från

stockfångstservitut och deraf följande band på skogsförvaltningen, i många fall och så snart bristen vore så betydlig, att den ej kunde ersättas medelst utsyning på en gång eller under några få år, skulle förfelas.

Till undvikande häraf hade Skogsstyrelsen uti sina ofvan omnämnda underdåniga förslag, sasom en annan utväg att ersätta stockfångstbrist, jemväl upptagit: ytterligare anslag af mark till sågverket, hvilken mark då skulle i värde motsvara det bristande timmerantalet. Sedan numera; enligt nådigt Bref den 21 December 1865, för den timmerafkastning, som ett utbrutet område kan komma att lemna utöfver privilegierna, förhöjd afgift till Kronan af sågverket skall erläggas, hvilket förut, på grund af 10:de punkten i Kongl. Brevet den 29 Maj 1852, ej varit händelsen, kan det visserligen anses såsom en förefintlig stockfångstbrist ej vidare skulle blifva ersatt genom att området erhåller en utvidgning, för hvars framtida afkastning afgift skall erläggas; men enär en väsendtlig förmån för sågverksegaren förefinnes redan deruti, att han tillförsäkras uteslutande rätt att, om ock mot afgift, åtnjuta den i följd af utvidgad område framdeles ökade stockfångsten, helst berörde afgift, såsom af 1865 års ofvan åberopade nådiga Bref synes framgå, ej läser komma att bestämmas till trädens fulla värde, så torde, oaktadt de förändrade förhållanden, som genom sistnämnde Kongl. Bref uppstätt, såsom ett sätt att godtgöra stockfångstbrist äfven kunna antagas: utvidgning af område, hvilket enligt Styrelsens förmenande borde kunna ske, vare sig genom anvisande af mark mot skogsränta eller genom tilldelande af hemman, enligt 2:dra punkten af 1852 års nådiga Bref.

Då emedlertid. derest här ofvan i underdånigt uttalade åsigter, rörande sätten för godtgörande af stockfångstbrist, skulle vinna nådigt godkännande, det måste blifva beroende af förhandenvarande förhållanden och särskild pröfning, i hvilken ordning dylik brist kan komma att ersättas, torde, likasom för likartade fall vid § 9 blifvit anfördt, något allmänt stadgande uti här förevarande hänseende ej vara lämpligt.

§ 13

lemnar föreskrift om den ordning, i hvilken sågverksegare må vinna rättighet att mot afgift, såsom äfven Kongl. Brevvet den 21 December 1865 bestämmer, tillgodogöra möjligen förefintligt öfverskott af sågtimmerträäd å stockfångstområde.

Med afseende härå och då fragan ej gäller den ökade afkastning, hvilken framdeles uppstår genom sådan utvidgning af område, som här ofvan omförmäles, vill det synas såsom förevarande förmån, hvars åtnjutande, i öfverensstämmelse med hvad Komitén föreslagit, lämpligast torde inskränkas till högst tio år i sender, ej borde beviljas, med mindre genom på sågverksegarens bekostnad behörigen upprättad och af Skogsstyrelsen till efterrättelse fastställd hushållningsplan blifvit styrkt, att öfverskott för viss tid eller allt framgent uppkommer.

Mot den sednare delen af §, som stadgar att timmeröfverskott, hvaraf sågverksegaren ej vill sig begagna, skall för Kronans räkning försäljas, torde ej något vara att erinra.

§ 14.

Enligt denna § skulle privilegii-stockfångst hädanefter alltid godtgöras förmedelst område mot skogsränta och ej vidare, på sätt 2:dra punkten af 1852 års nådiga Bref bestämmer, kunna ersättas genom öfverlemnande till privilegii-innehafvaren af till hemman indelad mark, på det, såsom i motiverna anföres, sågverksegaren, der enligt punkten 3:e i samma nådiga Bref ökad skogsanslag för hemmanet erhållits, ej måtte vid dess omförande till skatte vinna bättre rätt till hemmanets sålunda, utöfver hvad afvittringsstadgan bestämmer, med hänsyn till dess upplåtande åt sågverk, tillökade skog, än som står tillsammans med skyldigheten att till Kronan återställa stockfångstområde i händelse sågverket nedlägges.

Som emedlertid odlingen i Norrland ej torde kunna auses så långt

franskriden, att man der skäligen kan lemna å sido förefintliga utvägar att verka för densamma, och då, derest sågverksegare vid tilldelning af område mot skogsränta jemväl derinom erhöle odlingsmark, denna sednare antagligen för längre tid om ej för alltid vore undandragen odling, samt enär dessutom den i punkt. 3 af 1852 års nådiga Bref medgifna tillökning i skogsanslaget, för såvidt stadgandet derom ej helt och hållet upphäfves, dock endast undantagsvis, såsom äfven ordalydelsen der angifver, kan komma att ega rum, så torde ej vara skäl att, ensidigt från skogsintressets synpunkt, men utan verklig fördel för skogarne, uppställa ett sådant hinder för odlingen, som här blifvit ifrågasatt, derigenom att till hemman indelt mark icke vidare skulle få lemmas såsom ersättning för privilegiistockfångst.

§ 15.

Mom. 1 öfverensstämmer med hvad som i punkterna 11 och 12 af 1852 års nådiga Bref sägs derom, att stockfångstområde skall åtfölja sågverket och återfalla till Kronan i händelse verket nedlägges;

Mom. 2 innehåller föreskrift att kostnaderna för utbrytning af stockfångstområden, på sätt ursprungligen varit förhållandet och sedermera genom nådigt Bref den 9 December 1870 blifvit bestämdt, skola utgå af afvittringsmedlen i stället för från den numera till Riksdagen öfverlemnade skogsplanteringskassan;

och torde mot dessa stadganden ej något vara att invända, hvar emot bestämmelsen i sednare delen af 2:dra momentet, om sågverksegares skyldighet att i vissa fall bekosta utbrytningen, ej skulle erfordras, derest hvad Styrelsen vid § 10 i underdanighet anført, rörande fortskyndande af utbrytningsförrättningarne, vinner nådigt afseende.

§ 16.

Uti hvad Komitén här föreslagit, angående sågverkens privilegii-virke, förekommer ej annan skillnad från hvad genom Utsyningsförord-

ningen § 2 punkt 4:o och sednare delen af § 10 finnes stadgadt, än att, enligt förevarande §, träd som 16 fot från roten hålla 8,3 decimaltum i diameter, jemväl å icke utbrutna områden må kunna ått sågverken utsynas; — en bestämmelse hvilken, såsom utgörande ett fullständigande af hvad i Utsyningsförordningens § 10 stadgas, lärer få anses vara af behof påkallad.

§ 17

motsvarar hvad i punkten 10 af 1852 års nådiga Bref sägs angående fem års resthygge, och synes den af Komitén med afseende härå föreslagna ordning kunna antagas. Dock torde, enär resthygge, innan alla stockfångstprivilegier blifvit utbrutna, jemväl kan förekomma å sådan kronotrakt, för hvilken vederbörande jägmästare, enligt nu gällande stadganden, före den 1 April (§ 8 Utsyningsförordningen) och, enligt Komiténs förslag, före den 1 Mars (§ 60 af förslaget) skall afgifva utsyningsförslag, sågverksegarens anmälan om resthygge, så vidt sistnämnda tidsbestämmelse skall blifva gällande, böra insändas före den 1 Februari till jägmästaren, på det denne efter berörde anmälan må kunna lämpa utsyningsförslaget för trakten.

Det ovilkorliga förbud mot förskottsutsyning, som § innehåller, synes deremot ej vara lämpligt, enär skogsförhållandena å stockfångstområden ej mindre än å andra skogar understundom kunna fordra, att afverknigen påskyndas, för att skogen ej må taga skada. Sådan utsyning torde dock under intet förhållande böra få ega rum utan Skogsstyrelsens medgifvande.

§ 18.

De stadganden, som denna § innehåller i fråga om sådana fall då sågverksegare, utan annan förmån än åttjutande af gallringsvirke, skulle vilja bekosta skogsindelning å stockfångstområde, torde visserligen för närvarande och under en säkerligen ganska lång framtid blifva utan

synnerligt inflytande; men då föreskriften om sådan indelning dock innebär ett syfte att å stockfångstområden införa en bättre skogshushållning, så torde ifrågavarande bestämmelser, hvilka i viss mån öfverensstämma med hvad Skogsstyrelsen uti sina år 1862 afgifna underdåniga förslag framställt, förtjena afseende, så vidt ej sågverksegare skulle kunna tillförbindas att under alla förhållanden bekosta skogsindelning å utbrutna stockfångstområden och att iakttaga dervid upprättade hushållningsplaner, i hvilket fall också den vid § 13 här ofvan föreslagna föreskrift, angående indelning af stockfångstområde såsom vilkor för åtnjutande af vissa särskilda förmåner, skulle blifva öfverflödig.

§ 19 (samt analoga bestämmelser i §§ 26 och 27).

Derest hvad i denna § föreslås, angående afdrag å stockfångst för af annan än sågverksegaren inom stockfångstområdet föröfvad åverkan, kunde från rättslig synpunkt försvaras, så vore stadgandet otvifvelaktigt gagneligt, likasom hvad §§ 26 och 27 i öfverensstämmelse härmed bestämma rörande dylik åverkan å kronohemmans- och nybyggesområden.

Att i de fall, då åverkan föröfvas af skogsinnehafvaren sjelf, minska nästföljande års utsyning med ett åverkningen motsvarande belopp, hvilket såväl i denna § som i § 26 angående kronohemmansskogar föreslås, synes vara fullt berättigadt och äfven böra tillämpas å nybyggesskogar, hvarom § 27 handlar, men i hvilken sednare § annan ansvarsbestämmelse med afseende å af nybyggaren begången åverkan blifvit föreslagen.

Kap. 5.

Om kronohemmans och krononybyggens skogar.

§ 20.

Mom. 1, om kronohemmans- och nybygges-åboers rätt med afseende å husbehovsvirke, öfverensstämmar, dock med den inskränkning hvarom

§ 21 stadgar, i hufvudsak med § 6 af utsyningsförordningen. — Hvad angår *Mom. 2*, rörande tilldelning af skogsområde åt hemman och nybyggen, som ej vid afvittring eller eljest erhållit sådant åt sig anvisadt, öfverensstämmer visserligen hvad här framställes med Skogsstyrelsens år 1862 afgifna underdåniga förslag, men då den deruti med afseende a ifrågavarande angelägenhet uttryckta åsigt, nemligen att områden åt dylika hemman och nybyggen skulle, i enlighet med gällande afvittringsstadga, af jägmästaren anvisas, ej vann nådigt godkännande — såsom Styrelsen förmodar af den anledning att bemälda tjänstemän ej kunde förutsättas ega nödig kännedom i afvittringsstadgans tillämpning — hvaremot genom § 2 punkt. 3 af utsyningsförordningen bestämdes att utsyningsområde, der ej lokala omständigheter föranledde till undantag, skulle sträcka sig till visst afstånd rundt om bolstaden, så torde, enär samma betänklighet fortfarande kan hysas beträffande öfverlemnande till skogstjänsteman af en, om ock endast interimistisk, afvittringsätgård, hvad som rörande anvisande af utsyningsområde redan blifvit stadgadt och hvilket har fördelen af att utan svårighet kunna tillämpas, fortfarande böra bibehållas, dock med de jemnkningar, som blifvit föreslagna vid norrländska skogstjänstemännens möte i September månad sistlidet år, hvilka jemnkningar, afseende att åstadkomma en jemnare fördelning af utsyningsområden, finnas upptagna i bifogade utdrag (Bil. B) af mötesförhandlingarne.

Skulle deremot för något fall erfordras att område enligt afvittringsstadgan provisionellt anvisas, synes sådant ej kunna ske utan med biträde af landtmätare.

§ 21.

Första delen af denna §, angående användande af vindfällan och skadade träd samt skatar och dylika mindre värdefulla skogsalster till husbehof, innan frisk skog dertill fälles, har sin motsvarighet, hvad skatte-skogar beträffar, i Byggnings-Balkens 10 Kap. 8 §, utan att föreskriften

der haft någon verkan, oaktadt fastställda böter och änskönt nämnde lagstadgande endast afser vedbrand, under det Komiténs förslag omfattar husbehovsvirke i allmänhet.

Sednare delen af §, om åboers skyldighet att taga sitt husbehof af friskt virke å af jägmästaren anvisad plats, hvilket, om anvisningen skall ega något värde, förutsätter en sorts provisionel indelning af skogen, innehåller en föreskrift, som visserligen, derest den kunde tillämpas, skulle ställa hushållningen å ifrågavarande skogar inom Norrland långt öfver dess ståndpunkt i öfriga delar af landet, der, i afseende å med dessa jemförliga skogar, åboerne eller hemmansinnehafvarne ej förr än hushållningsplan blifvit upprättad och fastställd åläggas att taga sitt husbehof å bestånd plats. Men det torde kunna befaras att, i likhet med det föregående stadgandet, ej heller denna sednare bestämmelse — hvaraf frukten dessutom antagligen komme att gå förlorad så snart hemmanet omförts till skatte — skulle kunna iakttagas eller till efterföljden kontrolleras utan en långt talrikare skogspersonal, hvilket jemväl i sin mån synes vara fallet med det i

§ 22

meddelade, med Byggnings-Balkens Kap. 10 § 2 jemförliga, ehuru der endast oskiftad mark åsyftande, förbud mot topphuggning af löfskog i och för löftägt.

Deremot torde det härstädes gjorda medgifvande, att utan utsyning taga stubbar och rötter till tjärubrännning samt skadad löfskog till pottaskeberedning, hafva goda skäl för sig uti ifrågavarande med dylika skogsalster uppfyllda trakter.

§ 23.

Mom. 1. Lika med §§ 1 och 2 af utsyningsförordningen stadgar förevarande mom., att hvad som å krönohemmans- eller nybyggesskog med dess framtida bestånd utöfver husbehof kan afverkas, efter utsyning tillfaller aboen, hvartill blifvit fogad föreskrift om afgift för utsynadt

virke, med afseende å hvilken sednare fråga Styrelsen här nedan får tillfälle yttra sig.

Mom. 2. I öfverensstämmelse med de principer, hvilka uttalats i § 20, som jemväl innehåller att de nybyggen, hvilka ej redan blifvit provisionelt skattlagda, skola beräknas till $\frac{1}{2}$ s mantal, har Komitén i detta mom. uppställt hemmanstalet såsom grund för andelen i utsyning å för flera hemman eller nybyggen gemensamt skogsområde.

Utsyningsförordningen saknar bestämmelse i afseende å grunden för utsyningsens fördelning mellan åboer i by, som enligt § 2 mom. 3 af nämnde förordning erhållit ett för hela byn gemensamt skogsområde, men stadgar i de fall då hemman eller nybyggen, hvilka utan att ligga i byalag, äro så nära hvarandra belägna att de cirkelformiga områden, hvarå enligt berörde författning åboerne hafva uteslutande utsyningsrätt, till större eller mindre del måste blifva gemensamma, att hemmanen eller nybyggena å ett sålunda uppkommet gemensamt område skola hafva sinsemellan *lika* rätt till utsyning. — Enligt Komiténs method för skogstilldelning skulle detta sednare slag af gemensamt område deremot ej uppstå.

Skogsstyrelsen har emedlertid uppå vid § 20 anförda skäl för sin del ansett att, med erforderliga jemnkningar, utsyningsförordningens method för bestämmande af skogsområde borde bibehållas, och under sådant förhållande lämpar sig ej mantalet till måttstock för fördelning af utsyning å gemensamt område, utan synes då den af nämnde förordning angifna fördelningsgrund vara den rigtiga, vare sig det gemensamma området blifvit tilldeladt by med flera grannar eller uppkommit i följd af byarnes eller gårdarnes närbelägenhet till hvarandra. Om gårdarne äro så belägna att hvar och en af dem kan anvisas ett område för sig, hvilket då, oberoende af mantal, blir lika stort för alla, har nemligen hvarje gård uteslutande utsyningsrätt inom sitt område och i analogi dermed torde äfven åboerne böra hafva sinsemellan lika rätt till utsyning å gemensamt område.

§ 24.

Mot hvad här stadgas rörande kronohemmans- och nybyggesåboers skyldighet att, inberäknade uti det timmerantal, som skogen utöfver husbehof funnits kunna afkasta, vid utsyning emottaga jemväl vindfällda eller skadade, men till timmer dugliga träd, läser ej något vara att erinra. Dock anser sig Styrelsen här likasom vid § 17 böra påpeka att förhållanden understundom kunna vara för handen, hvilka påfordra förskottsutsyning af den skadade skogen.

§ 25

stadgar ansvar för öfverflödigt användande af frisk, duglig skog till husbehof samt för missvård af skogen i öfrigt och har sin motsvarighet i § 6 Kap. 27 Byggnings-Balken.

Beifrandet af de öfverträdelser, som i denna § omförmälas skulle enligt förslaget tillhöra skogstjenstemännen, hvilkas antal dock i följd af ett sådant åliggande måste betydligt tillökas.

Med afseende å den ansvarspåföljd § innehåller och som skulle bestå i högst två år uteblifven utsyning, torde böra erinras, att denna påföljd i sjelfva verket endast är en besparing, hvilken efter de två årens förlopp efter hand kommer åboen till godo; ty hvad som under de två åren insparas ökar naturligen tillgången och gör att afverkningen deretter med bibehållande af skogens framtida bestånd kan och, för att hindra de äldre träden att taga skada, till och med bör i en viss grad ökas; men enligs § 23 är åboen och ingen annan berättigad att efter utsyning erhålla allt det virke som skogen, utöfver husbehof samt ringare virke, kan med framtida bestånd lemna och således jemväl den af besparingen uppkomna afverkningstillökningen.

§ 26.

Rörande denna § är yttrande afgifvet i sammanhang med § 19.

§ 27.

Mom. 1. Beskaffenheten af den ansvarspåföljd, som här blifvit föreslagen med afseende å af nybyggare föröfvad skogsåverkan, nemligen tre års förlust af utsyning, har nyss blifvit omförmäld; och hvad angår åverkansbeloppet motsvarande afdrag å följande års utsyning får Styrelsen åberopa hvad derom under § 19 blifvit anfördt. Att, på sätt här föreslagits, belägga af nybyggare föröfvad åverkan å »närliggande» kronopark med högre ansvarspåföljd än den åverkan, som af honom kan begås å skatte- eller annan enskild skog, torde ej vara förenligt med nu mera gällande rättsprinciper. Äfven synes det som benämningen »närliggande» skulle vara allt för obestämd.

Mom. 2. Mot hvad här stadgas rörande förlust af besittningsrätt till nybygge, såsom påföljd för af åbo andra gången föröfvad skogsåverkan derstädes, torde intet vara att invända.

Mom. 3, med föreskrift att revierförvaltarens och Skogsstyrelsens yttrande skall inhemtas huruvida åboledigt nybygge är lämpligt till kronopark eller eljest för skogsvården behöfligt, torde, såsom främmande för §:s ansvarsbestämmelser, hafva bort bilda en § för sig. — I öfrigt synes sistnämnde föreskrift ändamalsenlig och böra utsträckas jemväl till åboledigt kronohemman.

§ 28.

Liksom § 5 i Kongl. Förordningen den 29 Juni 1866, angående disposition öfver skogen å vissa skattehemman, angifver den ordning i hvilken jordegarna kan erhålla rätt till utsyning af skog, som växer å trakt, der han önskar företaga odling, så uppställer ock förevarande § de förbehåll, under hvilka kronohemmans- och nybyggesåboer må i och för odling efter utsyning fälla skog utöfver husbehof. Och skulle vilkoren för erhållande af utsyning å odlingstrakt vara: att dennes lämplighet för odling styrkes antingen genom instrument vid sist hällen laga

syn eller besigtning vid nybygget eller ock genom bevis af två trovärdiga män, hvilket instrument och bevis borde omfatta en noggrann beskrifning öfver traktens läge, storlek och beskaffenhet; dock skulle utsynning i intet fall medgifvas utöfver det virkesbelopp, hvartill åboen i mån af skogens beskaffenhet i dess helhet funnits berättigad.

Med iakttagande af sistnämnde villkor, som synes böra förebygga det odling föregifves i ändamål att förmå utsyningsförrättaren lemna ökad utsynning, torde de omvägar, hvilka enligt § skulle erfordras för att få fälla skogen å odlingstrakt och hvilka otvifvelaktigt motverka det med nybyggesväsendet afsedda syfte, nemligen landets uppodling, i de flesta fall kunna undvaras, och endast behöfva bibehållas i fråga om större odlingsföretag, som fordra afverkning af mera skog än hvartill åboen eljest kan vara berättigad, i hvilken händelse åter, da förskottsutsynning således vore behöflig, den ordning som ofvannämnde författning bestämmer torde vara den mest tjeuliga.

§ 29.

Genom nådig resolution den 9 December 1871 har Kongl. Maj:t ogillat af kronotorpare anförda besvär öfver vägrad utsynning samt dervid förklarar, att gjord framställning om stadgande att kronotorpen skulle ega samma utsyningsrätt som nybyggen och kronohemman ej förtjenade afseende; och anser sig Skogsstyrelsen, som i nyssnämnde mål afgifvit underdänigt utlåtande, böra förfarande afstyrka att kronotorpen på kronoskogarnes bekostnad tillerkännas en förmån, hvartill de ej hafva någon laglig rätt, åtminstone ej inman lägenheterna vid afvittning ansetts kunna åsättas mantal.

Kap. 6.

Om boställsskogar samt kungsladugårds- och andra Kronan omedelbart förbehållna hemmans och lägenheters skogar.

§§ 30, 31, 32, 33 och 34.

I detta kapitel har Komitéen föreslagit stadganden, hvilka i väsendtlig mån afvika från nu gällande bestämmelser rörande ofvannämnde skogar.

I §§ 15 och 22 af 1866 års skogsförordning föreskrifves nemligen att å dylika skogar ordnad hushållning skall införas, så vidt ej i följd af samfällighet med enskild egendom eller eljest hinder möter. — Enligt Komiténs förslag skulle deremot sådan hushållning endast ifrågakomma, der skogsafkastningen öfverstiger husbehofvet.

I §§ 17 samt 23 och 24 af nämnde förordning stadgas att de af här förevarande skogar, hvilkas afkastning ej betydligt öferskjuter husbehofvet, skola under skogsstatens tillsyn och kontroll bibehållas under arrendatorns eller boställsinnehafvarens vård och förvaltning enligt hushållningsplan. Den förre skall i sammanhang med jordarrendet erlägga skogsarrende för virkesöfverskottet, hvilket sednare af honom då efter godtfinnande får disponeras. Boställsinnehafvaren åtnjuter deremot såsom ersättning för sitt besvär och omtanken vid skogsskötseln viss andel, till högst hälften, af behållna köpeskillingen för berörda öfverskott. Den återstående delen af köpeskillingen tillfaller vid militie-, ecklesiastik- och landshöfdinge-boställen särskilda löningsfonder och endast å civile boställen statsverkets skogsmedel. — Komitéen anser åter att skogsförvaltningen alltid bör handhafvas af skogstjenstemännen, undantagandes dock å de skogar, hvilkas afkastning ej öfverstiger husbehofvet, der förslaget synes lemna skogshushållningen helt och hållet å sido. Skogsarrende skulle ej ifrågakomma å för statsverkets räkning utarrenderade egendomars skogar, hvilkas afkastning utöfver husbehof deremot

omedelbart skulle tillfalla Kronan, likasom äfven dylik afkastning från boställsskogar, undantagandes dock dels sådane, hvars afkastning redan blifvit genom äldre resolutioner på annat sätt disponerad, dels skogar till de ecklesiastika boställen, som tillhöra församlingarne. Beträffande boställsskogarne utgår nemligen Komitéen från den åsigt, att hvarken boställsinnehafvaren eller den corps eller stat, hvartill boställe blifvit anslaget, har rätt till annan skogsafkastning än den som erfordras för husbehof, hvarvid Komitéen dock vill tillerkänna boställsinnehafvaren $\frac{1}{10}$ af behållna årsafkastningen, om han antingen styrker att åverkan å skogen ej blifvit begången eller uppger åverkaren. Någon dylik uppmantran synes deremot ej vara afsedd för arrendator.

I §§ 16 och 23 af förordningen stadgas att, efter förslag af Skogsstyrelsen, på nådig pröfning beror huruvida skog, tillhörande för statsverket utarrenderad egendom, skall afsättas till kronopark och huruvida boställsskog skall afskiljas för att behandlas såsom kronoparker. — Enligt Komitéens förslag skulle fråga härom afgöras af Skogsstyrelsen och endast i händelse af besvär öfver Styrelsens beslut komma under nådig pröfning.

Mulbete och höslätter göres i § 33 af 1866 års förordning beroende af hvad i hushållningsplan derom stadgas eller hvad Skogsstyrelsen för särskilda fall bestämmer. — Komitéen har deremot föreslagit att arrendator eller innehafvare, utan afseende å hushållningsplan, eger begagna bete; dock att afstängande af högst $\frac{1}{20}$ af skogsarealen för skogsodling ej må af honom hindras.

De förslag Komitéen rörande här ifrågavarande skogar framställt äro af beskaffenhet att, derest de antagas för Norrland, det äfven torde vara nödigt att göra dem gällande för öfriga delar af riket, enär olika rättsgrunder ej lämpligen lära böra i de särskilda landsdelarna vara rådande.

Styrelsen anser sig med anledning häraf från sådan synpunkt böra betrakta de föreslagna bestämmelserna, af hvilka den först omförmälda,

som framgår af § 31 och som utesluter ordnad skogshushållnings införande och egentlig skogsförvaltning från skogar, hvilka ej lemna afkastning utöfver husbehof, icke synes egnad att befrämja en förbättrad skogsvård. Visserligen gifva dessa skogar ingen behållning, men ju knappare skogstillgången är desto nödvändigare lär det vara att genom ett klokt ordnande af hushållningen föröka afkastningen, hvilken eljest underkastas en fortgående förminskning, hvaraf hela egendomens värde skulle lida. Vid åtskilliga isynnerhet af de för statsverket utarrenderade större egendomarne är skogen dessutom, om ock ej mer än tillräcklig för husbehofvet vid gården med underlydande hemman och torp, likväl af ganska betydlig vidd och väl förtjent att tagas under omsorgsfull vård.

Den åsigt, som Komitéen vid denna § i öfrigt äfvensom i §§ 30, 32 mom. 1 samt 34 uttalat, nemligen att skogarne till här ifrågavarande egendomar borde öfvertagas af Kronan och förvaltas af skogstjenstemännen, synes deremot, då en ordnad skogshushållning derigenom säkrast och skyndsammast skulle åstadkommas, påkalla synnerlig uppmärksamhet, helst erfarenhet gifvit vid handen att den uppsigt, som för närvarande af bemälda tjenstemän skall utöfvas å arrendatorers och boställsinnehafvares åtgärder med afseende å skogsskötseln, för så vidt det åsyftade ändamålet i någon mån skall vinnas, ganska ofta upptager lika mycket af skogstjenstemännens tid, som om sjelfva förvaltningen vore dem uppdragen.

Redan enligt nu gällande stadganden kan förvaltningen af de betydligare hithörande skogarne öfverlemnas åt skogsstaten och förvaltningskostnaden å boställsskogarne skall, vare sig de skötas af skogstjenstemän eller af innehafvarne, bestridas af behållna skogsafkastningen, der sådan förefinnes. Steget härifrån till uppdragandet åt skogsstaten af förvaltningen å samtliga dessa skogar är således ej synnerligen stort; och då meddelst nuvarande bestämmelser ej synes kunna åvägabringas en sådan vård och förvaltning, som skäligen kan fordras å publika skogar, hvarförutan anspråken på en bättre hushållning med de enskildes

skogar dessutom torde vara mindre berättigade, skulle Skogsstyrelsen ej tveka att, oaktadt den ansenliga tillökning, företrädesvis i bevakningspersonalen, som erfordrades, tillstyrka det förvaltning och vård af här förevarande skogar, åtminstone efter hand som hushållningsplaner för dem hinna att upprättas, öfvertoges af staten, derest, hvarom Skogsstyrelsen dock ej tilltror sig afgifva yttrande, det befinnes att den behållna skogsafkastningen i sin helhet, jemväl hvad militie- och ecklesiastika boställen angår, kan inflyta till statsverket och de större skogarne således ersätta den ökade förvaltnings- och aflöningskostnad, som förändrades af de mindre skogar, hvilka ej lemna afkastning öfver husbehof.

Hvad särskildt vidkommer donerade eller af församlingarne anskaffade prestboställen, så, om ock deras öfverskjutande skogsafkastning ej lärer kunna eller böra disponeras i annan ordning än som framgår af § 9, mom. 1 i Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862 angående reglering af presterskapets aflöning, synes dock med afseende å sjelfva skogsförvaltningen vid dylika boställen ej böra förhållas på annat sätt än vid öfriga boställsskogar, helst öfverlembandet af denna angelägenhet at församlingarne ej torde öfverensstämman med statens pligt, att öfvervaka jemväl de inköpta eller donerade boställshemmanens ändamålsenliga användande.

Komiténs förslag i § 31, mom. 1, att ärenden rörande afsättande af kronopark utaf de skogar, som här afhandlas, ensamt skulle bero på Skogsstyrelsen, öfverensstämmer ej med den ordning, som för kronoparkers afsättande utaf öfverloppsmarker af Komitén förordats och som äfven nu är gällande, nemligen att fråga härom skall underställas nådig pröfning, hvarför och då skäl ej synas förefinnas att härvid förfara olika i det ena och andra fallet, anledning torde saknas att fråga, hvad som i detta afseende nu finnes stadgadt.

Likasa torde de bestämmelser rörande mulbete och höslätter, som förslaget i § 32, mom. 2 innehåller, ej kunna anses lämpliga, enär dessa föreskrifter, enligt hvilka högst $\frac{1}{20}$ af skogen samtidigt skulle få

afstängas från bete, ej allenast komme att lägga ett väsendtligt hinder för skogsodling, efter hvilken de uppväxande plantorna understundom erfordra långvarigt skydd, utan äfven medföra betydligt ökad omkostnad för hägnader, hvilka med de af Komitén föreslagna stadganden skulle efter korta mellantider behöfva flyttas, och vid hvilkas uppförande man då endast undantagsvis vore i tillfälle att, såsom nu vanligen sker, begagna sig af anknytaude till möjligen förut befintlig stängsel.

Den i § 32, mom. 3 meddelade föreskrift, angående ordningen för vinmande af tillstånd till odling å skogsmark vid här ifrågavarande egendomar, öfverensstämmer med den i 1866 års skogsförordning, jemväl skogar till allmänna inrättningars hemman omfattande § 39, likasom äfven förslaget § 33, rörande socknemäns utsyningsrätt å prestbols skog till kyrko- och prestgårdsbyggnad, är affattad i enlighet med § 26 af nämnde förordning, endast med den skillnad att förordningen gör utsyning beroende ej ensamt af skogstillgången utan äfven af att hushållningsplan blifvit upprättad, men förslaget deremot blott uppställer erforderlig skogstillgång såsom villkor för utsyning, hvilket sednare, dock med förbehåll att hushållningsplan, der sådan finnes, genom utsyningen ej må rubbas, torde vara lämpligare, enär eljest, äfven om riklig skogstillgång förefinnes, socknemännen ej kunna erhålla utsyning, om upprättande af hushållningsplan icke medhunnits.

Beträffande den godtgörelse för biträde vid skogsbevakning, som enligt § 34 skulle med $\frac{1}{10}$ af behållna skogsafkastningen utgå till hoställsinnehafvare, hvilken kan styrka att åverkans å skogen under året ej egt rum, eller som, i annat fall, uppgifver åverkaren, torde kunna anmärkas, att berörde godtgörelse alltid komme att åtnjutas å orter, der skogsåverkningar ej äro brukliga och der bevakningen således ej kostade någon möda, äfvensom att, enligt hvad äfven förut är anfördt, någon motsvarande förman icke blifvit upptagen för arrendatorer af statsverkets egendomar.

I öfrigt torde ej heller den viktiga frågan om ordnande af bevakning å här förevarande skogar kunna lösas så lätt, som endast genom att afstå $\frac{1}{10}$ af behållna skogsafkastningen.

Visserligen synes det som skogsinnehafvarne, redan i och för förmånen att åtnjuta husbehovsvirke, borde vara förpligtade att egna skogen erforderlig tillsyn, till förekommande eller upptäckande af äverkan derstädes. Men om äfven denna tillsyn i sådant afseende skulle vara tillräcklig, hvilket erfarenheten likväl visat alls icke vara förhållandet, enär boställsskogarne tvertom flerstädes hållas för allmänningar, der en hvar tager sitt virkesbehof, så tillhör dock bevakningspersonalen andra åtgärder, såsom uppsigten vid afverkning och afforsling af virke, öfvervakandet af skogsodling och dithörande arbeten, skötseln af plantskolor m. m., hvilka ingalunda synas vara af beskaffenhet att kunna åläggas boställsinnehafvaren mot endast $\frac{1}{10}$ af behållna skogsafkastningen, eller att lämpligen böra föreskrifvas för arrendator, om denne ej har någon annan fördel af skogen än husbehovsvirke.

Med anledning af ofvannämnde förhållanden torde det vara oundvikligt att, derest förvaltning och vård af dessa skogar öfvertagas af staten, hvilket deras tillstånd och beskaffenhet oafvisligen synes bjuda, en särskild bevakningspersonal, motsvarande de i Skogsstyrelsens år 1862 afgifne underdåniga organisationsförslag upptagne landtjägare, anställas, i den mån skogarne hinna indelas till ordnad hushållning och deras afkastning kan uppdrivas derhän, att förvaltnings- och bevakningskostnaderna af inkomsterna kunna gäldas.

§ 35.

Genom denna § vill Komitéen upplifva militieboställsordningens stadgande om rätt för skoglöst militieboställe, att erhålla utsyning från inom inom tre mil derifrån beläget skogrikt dylikt boställe, hvilket stadgande nu måste anses upphäfdt, enär § 24 af 1866 års skogsförfattning bestämmer annan ordning för disposition af virkesöfverskott vid boställen

i allmänhet, och ingressen till samma författning stadgar att alla sådana boställsskogar rörande bestämmelser, som strida mot författningens föreskrifter, skola anses upphädda.

Enligt Skogsstyrelsens åsigt finnes intet skäl, som talar för den afvikelse från förhållandet med boställen i allmänhet, hvilken Komitéen här föreslagit till förmån för skogfattiga militieboställen, och den servitut, hvarmed vissa skogar enligt förslaget, men i strid med Komiténs i öfrigt uttalade mening om tjänstbarheter, sålunda skulle komma att belastas, kunde säkerligen ej ega rum, utan att i många fall menligt inverka på skogshushållningen.

För att dock skogstillgången å de boställen, der den befinnes otillräcklig, vare sig militie eller ecklesiastika, måtte upphjelpas och så vidt möjligt bringas till öfverensstämmelse med virkesbehovvet, synes det, äfven om den behållna skogsafkastningen å skogrika boställen ej skulle, på sätt Komitéen föreslagit, kunna tillerkännas staten, utan anses böra tillfalla löningsfonder, såsom borde, i följd deraf, medel från dessa fonder få användas till skogsodling å skoglösa boställen, hörande till den corps eller stat för hvilken fonden är afsedd, likasom, derest den behållna afkastningen af boställsskogarne inflyter till statsverkets skogsmedel, erforderligt anslag till skogsskötseln äfven å de skogfattiga boställena ej lärer förvägras.

§ 36

motsvarar stadganden, som finnas meddelade i § 17 af 1866 års skogsförordning, rörande arrendatorers rättigheter och skyldigheter med afseende å skogen, hvarvid endast sådana förändringar blifvit gjorda, som betingats af Komiténs från nämnda förordning skiljaktiga mening, beträffande arrendatorernas ställning till skogsförvaltningen.

Kap. 7.

Om skogar å allmänna inrättningars hemman.

§§ 37, 38 och 39.

Med undantag af stadgandet i § 37, nemligen att dylika skogar ej utan medgifvande af den myndighet, hvarunder hemmanet lyder, må nyttjas annat än till husbehof, hvilken föreskrift torde vara väl behöflig, återfinnes här gifna bestämmelser i Kap. IV och VI samt i § 39 af 1866 års skogsförordning, uti hvilket sednare kapitel de af här ifrågasvarande hemman, som innehafvas med stadgad åborätt, blifvit jemte dylika kronohemman särskildt afhandlade. Och torde mot de här föreslagna stadganden ej vara något att erinra, så vidt ej, af enahanda skäl som vid föregående kapitel blifvit anförda, jemväl skogar till allmänna inrättningars hemman kunna och böra, der hemmanen ej innehafvas med stadgad åborätt, ställas under vård och förvaltning af skogsstaten.

Kap. 8.

Om enskildes skogar utom Norrbottens och Westerbottens lappmarker.

§ 40.

Vid denna §, angående den rätt till skogens begagnande, som medgifves frälse- och skattehemman, hvars områden ej blifvit afvittrade, och hvilken § motsvarar § 2, mom. 2 samt delvis mom. 3 i utsyningsförordningen, torde få åberopas hvad som blifvit anfördt under Kap. 5, hvartill förevarande § hänvisar.

§ 41

förlänar frälse och skattehemman med afvittrade områden rätt till fritt nyttjande af tillhörande skog, under iakttagande likväl af de väsendtliga inskränkningar, som de fyra följande §§ innehålla.

§ 42.

Komitén har här föreslagit förbud mot försågning och utskeppning från orten af smärre virke, under vissa uppgifna dimensioner.

Mot detta i den enskildas dispositionsrätt djupt ingripande förslag, som billigtvis ej kan blifva gällande för Norrland, utan att äfven utsträckas till öfriga delar af riket, och hvartill Komitén funnit anledning i de dystra resultat, som den härledt från sina statistiska uppgifter rörande skogstillgången i de norra provinserna, vore måhända, i betraktande af Komiténs utgångspunkt, ej så mycket att erinra, derest lagstadganden ensamt vore tillräckliga, för att vinna det åsyftade ändamålet, utan att vid dessa behöfde tagas hänsyn, vare sig till huruvida befolkningen, der lagen skall tillämpas, gillar och kan vara villig understödja lagbestämmelserna eller till möjligheten att, i motsatt fall, genom en talrik tjeustepersonal dock så till vida upprätthålla lagens anseende, att den småningom kunde verka för att införa åsigterna i den afsedda riktningen och dymedelst tjena såsom ett slags uppfostringsmedel. Men då tvertom vid utfärdandet af en lag det lärer få anses vara af synnerlig vikt, så framt den ej skall blifva endast en död bokstaf, att försäkra sig om åtminstone ettdera af omförmälda stöd för dess stadganden, och då ofvannämnda förbud, ehuru välmenande, dock torde vara af beskaftenhet att hvarken kunna, såsom Komitén i § 98, mom. 3 förutsatt, påräkna något tillmötesgående af befolkningen eller att, under sådant förhållande, kunna af skogspersonalen upprätthållas, med mindre antalet revierförvaltare mångdubblas och uppsyningsmän anställas icke blott vid hvarje sågverk, utan ock vid hvarje by, ty enligt §:s ordalydelse

skulle träd under 8,3 decimal 16 fot från storändan ej ens få införas på sågbacke, för att medelst handkraft till husbehof försågas, så anser sig Skogsstyrelsen, under åberopande af de åsigter rörande lagstiftningen för enskild skog, hvilka uttalats i dess den 4 Juli sistlidet år afgifna underdåniga utlåtande i detta ämne (Bil. C), ej kunna instämma uti hvad Komitén här föreslagit.

För den händelse dock vid nådig pröfning och med afseende å den öfverklagade afverkningen af omoget virke, de af Komitén förordade åtgärder, nemligen försågnings- och utskeppningsförbud, i mer eller mindre mån skulle finnas antagliga, får Styrelsen underdånigst anföra att, ehuru ett allmänt utskeppningsförbud för mindre virke otvifvelaktigt skulle åtföljas af ej ringa olägenhet, ett sådant förbud likväl, om det blott omfattade sparrar, telegrafstolpar och pitprops samt annat oförsågadt smärre virke af de dimensioner, som i mom. 1 och 3 af förevarande § finnas omförmälda, torde mindre menligt ingripa uti den enskildes hushållning än försågningsförbudet, och ej heller vara förenadt med så svår kontroll som detta sednare.

§ 43.

Behöfligheten af de föreskrifter, som i denna § meddelas, är beroende af huruvida föregående § godkännes, men äfven om det af Komitén der föreslagna försågnings- och utskeppningsförbud inskränkes till endast det sednare, äro dock stadganden i enlighet med dem, som förefinnas i mom. 1 och 3 af förevarande §, erforderliga, för att, då en ordnad hushållning eller eljest skogens beskaffenhet påkallar afverkning af yngre skog till större belopp än som åtgår till husbehof eller som kan med fördel inom landet afyttras, angifva de mått och steg, hvilka böra vidtagas, på det virket må kunna utskeppas, och torde härvid blott böra anmärkas, att det för närvarande ej lärer kunna beräknas, hvilken tillökning i skogspersonalen, som de för sådant ändamål nödiga skogsbesigtningar och virkesutstämplingar skulle komma att medföra.

§§ 44 och 45.

Statens rätt att lagstifta för enskildes skogar, så vidt som erfordras för betryggande af deras bestånd och för det allmänna bästa, torde numera ej hafva synnerligen många vedersakare och Styrelsen har uti sitt här ofvan åberopade underdåniga memorial den 4 Juli sistlidet år haft tillfälle framlägga sina åsikter rörande denna angelägenhet. Men äfven för den mest enkla och som det vill synas allmängiltiga bestämmelse i detta afseende, nemligen: att jordegare bör vara pliktig bereda återväxt å skogsmark, som ej afverkas för införande af högre kulturgrad, hvilken bestämmelse utgör det hufvudsakliga såväl i förevarande §§, som i det ärende hvarutaf ofvannämnde underdåniga memorial föranleddes, erfordras att jordegarna skola inse gagnet af en sådan föreskrift och att de i följd deraf sjelfva vilja åtaga sig den hufvudsakliga tillsynen öfver efterlefnaden af stadgandet, hvarförutan med skäl kunde befaras, att detta endast skulle åstadkomma en oafbruten och fruktlös strid mellan jordegarna och de tjenstemän, hvilka få sig kontrollen ålagd.

Som emedlertid, då ofvannämnda grundsats om jordegares skyldighet att bereda skogsåterväxt nyligen varit förelagd rikets samtliga landsting, bland dessa ej något af de norrländska funnit sig böra förorda grundsatsens antagande till lag, så har Skogsstyrelsen uti sitt förbemälda memorial, hvilket Styrelsen ock nu underdånigst får åberopa, ej ansett sig för det då närvarande, hvad de här ifrågavarande landsdelarne beträffade, kunna tillstyrka utfärdande af ett stadgande, som derstädes påtagligen saknade erforderligt stöd i den allmänna meningen.

För den händelse dock det skulle kunna antagas, att den allt mer stegrade virkesspekulationen under de tre år som förflutit, sedan landstingen yttrat sig rörande detta ärende, medfört den förändring i förhållandena, att åsikterna om nödvändigheten att uppdraga skog efter afverkning vunnit framgång äfven i Norrland, så får Styrelsen under-

dänigst tillstyrka antagandet af lagbestämmelser i enlighet med det förslag förberörde underdåniga memorial innehåller.

Kap. 9.

Om afsöndring af mark för skogsbruk och skogshushållningen å sådan mark.

§§ 46, 47 och 48.

De stadganden, hvarigenom Komiténs förslag i viss mån afviker från 1864 års förordning om jordafsöndring, förefinnas hufvudsakligen i §§ 47 och 48. Och bestå skiljaktigheterna deruti att förslaget, i fråga om afsöndring af mark till skogsbruk, stadgar det sådan afsöndring, så vidt den skall sträcka sig till mer än $\frac{1}{10}$ eller, för vissa slag af hemmen, till mera än $\frac{1}{3}$ af egoviddens, ej må ega rum annorledes än under eganderätt samt att jordafsöndring ej får ske till så stor vidd att hemmanet kommer i brist på husbehovsvirke, hvartill i § 48 blifvit fogad en, jordafsöndring egentligen ej tillhörande, föreskrift derom, att upplåtelse af afverkningsrätt icke må omfatta längre tid än tio år och alls icke ske, om jord från hemmanet förut blifvit afskiljd, så att det endast har husbehovsskog.

Enligt hvad redan förut blifvit anfördt, vill det synas såsom föreskrifter rörande jordafsöndring ej skulle hafva sin plats uti skogsordningen, utan lämpligare böra fogas till den författning, som särskildt afhandlar detta ämne.

I fråga åter om lämpligheten af de föreslagna bestämmelserna, så torde, hvad den först omnämnda angår, denna få anses gagnelig såsom befordrande hvarandra närbelägna hemmansskogars sammanbringande, under full eganderätt, till större skogsegendorar, å hvilka hushållningen antagligen komme att blifva mer omsorgsfull än å hemmansskogarne; men för att stadgandet ej måtte kunna kringgås, så att i förhållande

till hemmauens storlek betydliga vidder afsöndras på besittningstid under förebärande af annat ändamål med afsöndringen än skogsbruk, synes det kunna ifrågasättas huruvida ej såsom regel borde antagas, att inom norra provinserna all sådan jordafsöndring, som § 8 af 1864 års förordning och § 47 af Komiténs förslag afser, skall ske under eganderätt.

Beträffande stadgandet att jordafsöndring ej må medgifvas ända derhän att stamhemmanet råkar i skogsbrist läser icke något vara att erinra, ehuru väl redan nyssnämnda § 8 af 1864 års förordning, genom den pröfning af hithörande ärenden, hvilken deruti uppdrages länsstyrelsen, borde kunna anses betryggande mot en öfverdrifven jordafsöndring.

Hvad angår skogsköp med flerårig afverkningsrätt, hvarom i § 48 föreslås bestämmelser, läser ej böra förbises att dylika köp äro nödvändiga, för tillgodogörande af de skogstillgångar, som i och för utdrifning, strömmrensning och flottning fördrå så betydliga kostnader, att en hemmansinnehafvare ej mäktar anskaffa dertill nödiga medel, och hvilka skogstillgångar utan dessa köp mången gång skulle gagnlöst föspillast. Dock kan å andra sidan ej heller bestridas att skogsköpen, då afverkningskontrakten ej innefatta lämplig föreskrift om minimidimension för afverkningsbart virke, ofta medföra en skogssköfling, hvilken är så mycket mer att beklaga som afverksrätten merendels upplåtits på den betydliga tiden af femtio år, under hvilken tid efterkommande således äro hindrade att disponera öfver skogen och att dermed iakttaga en sparsammare hushållning.

I anledning häraf instämmer Skogsstyrelsen med Komitén rörande behöfligheten att inskränka den tid hvarunder afverkningsrätt må upplåtast, men då de ofvan oförmälda kostnaderna understundom äro så betydliga att köparen, för att jemte skälig vinst erhålla godtgörelse för dessa, kan behöfva lika lång afverkningsstid som den, under hvilken kronoparker för närvarande enligt § 19 utsyningsförordningen få upplåtast, nemligen tjugo år, så torde samma tid äfven böra bestämmas såsom

maximum för afverkningsrätt å här ifrågavarande skogar, å hvilka dock, på sätt Komitéén föreslagit, skogsköp med flerårig afverkningstid alls icke lärer böra få ske, då jordafsöndring intill husbehofsskog förut egt rum, i öfverensstämmelse hvarmed, för att trygga hemmanens bestånd, det ock torde böra stadgas att hemmanet, för såvidt ej särskild husbehofsskog vid upplåtandet af afverkningsrätt blifvit undantagen, skall hafva rätt till husbehofsvirke, ehvad förbehåll derom vid upplåtelsen skett eller icke.

§ 49

åberopar, i afseende å afsöndrade lägenheters skogar, de stadganden, som i Kap. 8 och 10 föreslås, i fråga om enskildes skogar dels utom, dels i lappmarkerna; och får Styrelsen således hänföra sig till hvad som rörande bestämmelserna i dessa kapitel anförts.

§ 50

berättigar egare till afsöndrad skogsegendom af betydligare vidd, att få deröfver upprättad hushållningsplan pröfvad och faställd af Skogsstyrelsen, med vilkor att planen sedermera vid afverkningen ej öfverträdes.

Som antagligen under nämnde vilkor ingen skogsegare lärer vilja begagna sig af en sådan rättighet, torde detta stadgande ej medföra något gagn.

§ 51

innebär, i fråga om skogsafverkning å afsöndrade lägenheter, en skärpning af de i § 42 meddelade stadganden, som icke synes lämplig om jorden blifvit afsöndrad under eganderätt, i hvilket fall dispositionsrätten ock lärer böra vara densamma som å stamhemmanet. I öfrigt torde här få åberopas, hvad som vid § 42 blifvit i underdånigt anfördt.

§ 52.

— om skyldighet, under vissa förhållanden, till skogsodling å af-
söndrade lägenheter — sammanhänger med § 45, i följd hvaraf det som
dervid yttrats äfven här torde få gälla.

§ 53

innehåller stadgande om minimidimension å virke, hvartill flerårig af-
verkningsrätt blifvit upplåten, hvilket stadgande torde vara behöfligt
derest ej utskeppningsförbud för sparrar och smärre virke skulle komma
till stånd.

§ 54

hänvisar, i hvad som rörer jordafsöndring och ej i detta Kap. blifvit
omförmäldt, till gällande författningar i ämnet, vid hvilken anvisning ej
annat synes vara att erinra än att den tilläfventyrs kan anses öfverflödig.

Kap 10.

Om enskildas skogar i Norrbottens och Westerbottens lappmarker.

§§ 55 och 56.

Utgående från den åsigt, att hemmansegare i lappmarken hvarken
i följd af äldre eller nyare författningar egde annan rätt till skogen än
kronohemmansåboer, har Komitén, i ändamål att trygga lappmarkssko-
garnes fortfarande bestånd och att bevara dem såsom en stormkappa för
det nedre landet, i dessa §§, angående dispositionen öfver ifrågavarande
skogar, inlagt bestämmelser som, skiljaktiga från de stadganden hvilka
föreslagits rörande hemmansskogar i öfrigt, ställa alla nu befintliga
lappmarkshemman och nybyggen på samma linie, som Kongl. Förord-

ningen den 29 Juni 1866 afser i fråga om nybyggen, hvilka efter utfärdandet af sistnämnde förordning uppstå.

På samma gång Komiténs förslag genom § 41 upphäfver förbemälda förordning, i hvad den rör Norrland utom lappmarkerna, skulle således de enskilda skogarne i Lappland fortfarande, äfven sedan hemmanen öfverförts till skatte, ej få till afsalu begagnas annat än efter utsyning af skogstjensteman, hvarigenom Komitén ock åsyftar att underlätta bevakningen å kronoskogarne och upptäckandet af derstädes begångna åverkningar, hvilka sednare, då timmer, som afverkades till afsalu å de enskilda skogarne, likasom virket å kronoskogarne skulle stämplas, ej kunde föröfvas utan att det åverkade virket, ehvad det anträffades på enskild eller kronans mark, toges i beslag.

Utän gensägelse läser med afseende å de nybyggen, som hädanefter i lappmarken uppstå och i sinom tid öfverföras till skatte, sådana bestämmelser kunna meddelas, som finnas behöfliga i klimatiskt hänseende och för skogarnes bestånd, äfven om dervid den fria dispositionsrätten skulle lida någon inskränkning; men hvad angår redan befintliga lappmarkshemman och nybyggen, anser sig Skogsstyrelsen, i öfvensstämmelse med dess till Kongl. Maj:t sedermera underdånigst insända utlåtande till Kammarkollegium den 28 Augusti 1869, angående ny afvittringsstadga för lappmarken, böra, oaktadt de väsendtliga fördelar äfven för kronoskogarne, som skulle vinnas genom Komiténs förslag och den likställighet i dispositionsrätten öfver enskild skog, som detsamma komme att medföra, dock böra fästa uppmärksamhet uppå, att innehafvare af nuvarande hemman och nybyggen, som uppkommit före utfärdandet af förordningen den 29 Juni 1866, och der byggnads- och odlingsskyldigheter ej blifvit eftersatta, på grund af 1824 års för Vester-Norrlands, Vesterbottens och Norrbottens län, således äfven för lappmarkerna, gällande afvittringsstadga, synes kunna ega giltiga anspråk att erhålla enahanda dispositionsrätt öfver den skog, hvilken vid afvittring kan komma att dem tilldelas, som hemmansegare utom lapp-

marken, hvarförutom det, rörande den föreslagna inskränkta dispositionsrätten i allmänhet, ej heller torde böra förbises att, om än verkställandet af utsyningarne å hemmansskogarne i Lappland för närvarande icke påkallar någon särskild tillökning af skogsstaten, samma förhållande ej kan fortvara sedan hemmanen undergått skifte och klyfning samt derigenom blifvit mångfaldigade, då utsyningarne deremot komma att medtaga betydligt längre tid, i följd hvaraf ock skogspersonalen i förhållande dertill måste ökas.

För den händelse emellertid det skulle befinnas, att hvad här ofvan blifvit anfördt rörande nuvarande nybyggare och hemmansinnehafvare icke utgör något hinder för tillämpning i dess helhet af den i förevarande §§ uttalade åsigt om inskränkt dispositionsrätt till skogen, torde, med afseende å möjligheten att utan väsendtlig tillökning af skogspersonalen verkställa utsyningarne, kunna ifrågasättas huruvida ej, såsom inom åtskilliga socknar i Kopparbergs län skett, viss del af den på hemmanen belöpande skogsmark kunde sammanslås till bildande af allmänningar, der utsyning och afverkning egde rum för socknens gemensamma räkning.

Kap. 11.

Om utsyning och försäljning af skogsalster från Kronans skogar.

§ 57

motsvarar §§ 2, 4 och 5 i Utsyningsförordningen, hvarifrån förevarande § skiljer sig hufvudsakligast genom föreskrift: att utsyningsansökning skall till jägmästaren insändas inom den 1 April i stället för, såsom förut, inom den 1 Mars; att utsyningsförrättningen ej må hindras genom uteblifvande af sökanden eller hans ombud; samt att de utsyningsinstrument, som i följd af sökandens fråuvaro ej kunna vid utsyningsfallet honom tillställas, må, för att tillhandahållas denne, öfverlemnas till pålitlig person vid sockenkyrkan.

Hvad ofvannämnde tidsbestämmelse angår, torde den, om ock antaglig beträffande de i mom. 1 uppräknade skogar, likväl, af skäl som under § 17 blifvit anförda, ej vara lämplig för de stockfångstskogar, hvarom mom. 5 handlar.

Vid föreskriften att utsyningsförrättning ej må hindras genom sökandens uteblifvande finnes väl intet att erinra, men deraf synes dock ej böra föranledas någon särskild anordning med afseende å syninstrumentets delgifvande, hvilket utan allt för stor svårighet torde kunna ske genom förrättningsmannen, som dervid, enligt den vid nästföljande § underdånigst uttalade, från Komiténs förslag skiljaktiga mening, sjelf bör uppbära förrättningsarvodet.

Deremot torde det, i likhet med § 5 af utsyningsförordningen meddelade stadgande, att utsyningsförrättningarna ovilkorligen före den 1 Oktober skola verkställas, ej vara fullt tjenligt. Detta stadgande är till följd af de svårigheter, som mött vid dess tillämpning, redan genom § 36 af gällande instruktion ändradt derhän att, på sätt jemväl § 17 af nämnde förordning angående kronoparker m. fl. skogar bestämmer, utsyningarna »så vidt möjligt» till nämnde tid skola avslutas; och längre synes ej heller föreskrift i detta hänseende böra gå, enär de oberäkneliga hinder, som genom svåra kommunikationer och dylikt uppstå, ofta förorsaka dröjsmål, hvilka af förrättningsmannen ej äro beroende.

Någon väsendtlig olägenhet lärer väl ej heller häraf föranledas, då det endast undantagsvis inträffar, att kärr och myror äro tillräckligt tillfrusna för skogsarbeten och skogskörslor förr än mot slutet af November, och det vanliga är till och med att afverkningen tager sin början först i Januari månad. Att, såsom Komitén i motiverna yttrat och längre fram i § 74, mom. 2 föreslagit, Skogsstyrelsen skulle, uppå annälau af jägmästare, som ej ansåge sig till 1 Oktober medhinna alla utsyningsförrättningarna, förordna annan skogstjensteman till verkställande af större eller mindre del utaf dessa, torde därför få anses obehöfligt, likasom dylika förordnanden säkerligen komme att förorsaka

betydliga resekostnader, enär skogstjenstemän, som till ifrågavarande förrättningar kunde finnas lediga, ofta finge uppsökas uti från orten aflägsna revier.

§ 58.

Sedan uti 1865 års utsyningsförordning den åsigt gjort sig gällande, att staten ej borde beräkna sig någon inkomst genom stubbören för de skogseffekter, som enligt § 2 af förordningen (§ 57, mom. 1 af Komiténs förslag) utsynades å områden, hvilka vid blifvande afvittring antagligen skulle komma att tillfalla enskildes lägenheter, samt att, under sådant förhållande, det allmänna ej heller för dylik utsyning borde drabbas af någon kostnad, hvilken deremot skulle af utsyningssökanden bestridas, återstod att bestämma på hvad sätt berörde kostnad borde utgå. Härvid erbjödo sig tvenne olika beräkningsgrunder, nemligen: viss ersättning för hvarje utsynadt träd eller godtgörelse efter dagberäkning. Men vilkendera af dessa grunder än kunde komma att föreskrifvas, syntes liqviden böra blifva en sak mellan utsyningssökanden och förrättningsmannen, enär frågan här gällde: icke träd, som från Kronan inköptes, utan skogseffekter, hvartill sökanden ensam egde rätt, i följd hvaraf förrättningen kunde anses vara af en mera enskild natur, der, lika litet som vid landtmäteriförrättning, staten borde mellankomma såsom förskottsgifvare och sedermera uppbördsman.

Af de begge beräkningsgrunderna hade hvardera sina olägenheter och fördelar, på sätt Skogsstyrelsen i underdånigt utlåtande den 31 Mars 1866 anförde.

Genom afgift eller stubbören för hvarje utsynadt träd skulle kostnaden visserligen blifva proportionerlig med hvad som erhöles i utsyning, men derest förrättningsmannen, såsom sig borde, dervid rättade sig efter skogens afverkningsförmåga, kunde ofta inträffa att ersättningen blefve alltför otillräcklig. Visserligen vore det antagligt att, då ej hvarje förrättning betraktades ensam för sig, de särskilda afgiftsbeloppen,

om stubbörena icke sattes för lågt, sammantagna för hvarje års utsyning, skulle betäcka rese- och förrättningskostnaderna, men om än härvid ej toges i beräkning frestelsen för förrättningsmannen, att under förrättningarnas fortgång genom en större utsyning göra sig försäkrad mot egen förlust å utsyningsresan, hvars resultat i berörde hänseende först vid resans slut kunde visa sig, så låg dock uti detta anordnings-sätt för utsyningsersättnings fördelning intet som hämmade, utan fastmer uppmuntrade till utsyningssökande, äfven å sådana hemman och nybyggen, der utsyningen i anseende till skogens beskaffenhet blefve högst obetydlig och stundom möjligen alls icke kunde utgå, då risken för sökanden att förgäfves få erlägga betalning i senare fallet vore ingen, och i det förra inskränktes till några få ören — ett förhållande, som i detta hänseende blefve enahanda om, enligt Komiténs förslag, stubbörena erlades till Kronan, med skyldighet för densamma att efter gällande resereglemente bestrida utsyningsskostnaderne, som till beloppet icke ens approximativt skulle kunna beräknas, men hvilka, i proportion till Kronans inkomster af stubbören, skulle blifva större i den mån lägenheternas antal genom öfverföring till skatte förminskades, enär detta sednare i de flesta fall icke skulle hafva till följd att resornas omfång inskränktes.

Det är på denna grund samt i öfverensstämmelse med de åsigter Styrelsen uttalat uti ofvan åberopade underdåniga utlåtande, och hvilka Eders Kongl. Maj:s genom nådig skrifvelse den 11 Maj 1866 gillat, som Styrelsen fortfarande anser utsyningssersättningen böra utgå i likhet med arvode för landtmäteriförrättningar särskildt för hvarje förrättning, dock utan godtgörelse för resekostnaderna, hvilka beräknas kunna i väsentlig mån betäckas genom de fasta, i stat upptagna resepenningarna, enär ifrågavarande utsyningsresor i de flesta fall böra kunna ställas i för- ening med resor å Kronans skogar. Och anser Styrelsen något stöd för förändringen icke heller förefinnas uti den åberopade svårigheten att debitera kostnaderna i de fall då ej kan förutses huruvida en eller

flera förrättningar komma att medhinnas på en dag, vid hvilka förhållande, som dock endast kan blifva undantag, förrättningsmannen, i öfverensstämmelse med hvad som sagts vid nästföregående §, angående uppborren af utsyningsersättning då förrättningen sker i sökandens frånvaro, synes böra ega att betjena sig af den vid sådana tillfällen fullt befogade utväg, att efteråt aflemna syninstrumentet.

Af dessa skäl kan Styrelsen för sin del ej instämma i Komiténs i förevarande § framställda förslag om ändrad beräkningsgrund för ersättning af utsyningskostnaderna och dessas förskjutande af allmänna medel; men hemställer i underdånighet att ersättningen efter dagberäkning för ifrågavarande förrättningar måtte, i enlighet med nu gällande taxa å arvode vid landtmäteriförrättningar, i ett för allt för hel dag beräknas till 8 Rdr och i förhållande dertill när två eller flera förrättningar medhinnas på en dag.

§ 59

öfverensstämmar med § 7 af utsyningsförordningen och § 36 af 1866 års skogsförordning.

§ 60.

Vid *mom. 1*, som, i öfrigt hufvudsakligen lika med § 8 *mom. 1* af utsyningsförordningen, bestämmer tiden för ingifvande af utsyningsförslag till 1 Mars i stället för 1 April, torde kunna erinras att, om ock en dylik framflyttning utan olägenhet kan ske, det af Komitén dermed åsyftade ändamål, nemligen att de på utsyningsförslagen grundade virkesauktionerna må kunna förrättas vid lämpligaste tid, likväl ej alltid vinnes, enär t. ex. inom lappmarken auktionerna egentligen borde ega rum vid de merendels i början af året infallande marknaderna, då tillräcklig konkurrens kan förväntas. I följd häraf, äfvensom af hvad här nedan vid § 63, rörande tiden för virkesutstämplingens förrättande anföres, vore det önskligt om tillfälle bereddes Skogsstyrelsen att, då

förhållandena så fordrade, meddela särskild föreskrift angående tiden för utsyningsförslagens ingifvande.

Genom *mom. 2*, som föreskrifver utsyningsförslagens upprättande för tre år, komme en annan ordning att införas än den nu gällande, enligt hvilken utsyningsförslaget skall omfatta endast ett års afverkning.

Ehuru de två sednaste årens erfarenhet gifvit vid handen, att Kronans i smärre poster försålda virke, flerstädes betalts med så höga pris, att i sådant hänseende knappast något återstått att önska, lider det dock ej tvifvel att i flera andra fall försäljningen skulle hafva utfallit gynnsammare, om, såsom Komitéen föreslagit, större virkesbelopp på en gång utbudits, enär afverknings- och utdrifningskostnaderna för hvarje träd minskas på samma gång trädantalet ökas. Men för ernående af här afsedda fördelar, oberoende af det föreslagna stadgandet, ej blott kunna åtgärder vidtagas, utan hafva sådane i följd af Skogsstyrelsens föreskrift redan vidtagits, i det Styrelsen, på grund af befogenhet enligt § 9 utsyningsförordningen, förordnat om större utsyning der sådan med hänsyn till lifligare efterfrågan eller af skogens beskaffenhet påkallats, hvilken utsyning sedermera blifvit ersatt antingen genom besparingar å samma skog under påföljande år eller inställd afverkning å andra ställen. I anledning här af och då dessutom genom § 19 af utsyningsförordningen, på sätt den blifvit tillämpad, och isynnerhet om denna § erhåller den utsträckning, hvarom Skogsstyrelsen ofvan vid § 7 och jenväl förut hemställt, tillfälle förefinnes att, der förhållandena så fordra och utan olägenhet kan ske, upplåta flerårig afverkningsrätt, anser sig Styrelsen ej böra tillstyrka antagande af Komiténs förslag såsom regel, utan endast såsom ett på Styrelsens pröfning beroende undantag.

Mom. 3, i fråga om utsyning å viss trakt efter derom af enskild person gjord anmälan, skiljer sig så tillvida från utsyningsförordningens § 8, *mom. 2*, att sådan anmälan skulle till jägmästaren ingifvas före 1 Juni, året innan utsyning äskas, i stället för, såsom nu är stadgadt, inom 1 Mars det år utsyningen begäres, samt att, derest särskild under-

sökning å trakten för ändamålet erfordras, kostnaden därför, enligt Komiténs förslag i denna § jemförd med § 109 mom. 1, skulle drabba staten, men enligt utsyningsförordningen sökanden, af hvilka begge ändringsförslag det förra, angående tiden för ingifvande af ifrågavarande annälan, synes gagneligt, hvaremot det sednare ej torde vara lämpligt, enär i följd af ett sådant stadgande icke blott ansefliga omkostnader säkerligen skulle komma att uppstå, utan äfven skogstjenstemännens tid alltför mycket upptages, då dessa på en lös förmodan af enskilda vore pligtiga att, i de sednares intresse, fastän måhända mången gång förgäfvcs, förfoga sig till för tjenstgöringen i öfrigt aflägsna platser.

§ 61.

Mom. 1 och *2* innehålla, med obetydliga förändringar, enahanda föreskrifter angående förfarandet vid utsyningar, som förefinnas i § 9 af utsyningsförordningen.

Mom. 3. I öfverensstämmelse med § 60, mom. 2, har här blifvit föreslagit att utsyningen skulle ske förskottsvis för tre år på en gång å alla de skogar, hvarå enskilda hafva uteslutande utsyningsrätt, undantagandes dock stockfångstskogar; men då det i nu gällande författningar afsedda ändamål, att bereda nybyggaren en årlig inkomst af skogen, härigenom skulle förfelas, torde, med vetskap huru de af skogarne influtne större inkomstposterna hittills af nybyggarne använts, detta förslag ej böra antagas annat än för de fall, då skogens beskaffenhet betingtar dess skyndsammare tillgodogörande eller då strömmrensningar och andra kostsamma anstalter för virkesutdrifningen fördra en större afverkning för utgifternas betäckande. Sådant förskottsutsyning torde dock ej böra få ske med mindre Skogsstyrelsen dertill gifvet tillstånd.

§ 62

— angående klassificering af och dimensioner å utsyningsvirke — motsvarar §§ 10 och 11 i Utsyningsförordningen, från hvilka hvad här

blifvit föreslagit skiljer sig så tillvida: att benämningen masteträd blifvit utesluten och dimensioner angifna för storverksträd; att mindre sågtimmerträd blifvit särskildt upptagna såsom föremål för utsyning i allmänhet, då förordningen deremot inbegriper dylika träd bland sådana kortväxta, som ej kunna uppnå storleken af större sågtimmer, och endast hvad stockfångstområden angår medgifver att i tillväxt varande mindre sågtimmerträd utsynas; att utsyning af byggnadstimmer enligt afverkningsplan tillåtes; samt att utsyning af skogsalster till kolning och tjärn- eller pottaskeberedning gjorts beroende af afverkningsplan.

Då benämningen storverksträd med de minimidimensioner, som i förslaget blifvit angifna, jemväl kan innefatta masteträd, torde mot den förstnämnde förändringen ej vara något att erinra, men hvad deremot angår mindre sågtimmerträd, hvilka just äro de som framdeles utväxa först till större sågtimmer och sedermera till bjelkar, så synas de inskränkningar med afseende å utsyning af dylika mindre träd, som utsyningsförordningen uppställer, vara fullt befogade, likasom, då förhållandet är enahanda med byggnadstimmer, det ej lärer kunna antagas att någon afverkningsplan kan komma att föreskrifva utgallring af dylika träd, helst sådant i sjelfva verket vore detsamma som sparrhygge, hvilket icke är förenligt med ordnad hushållning å kronoskogar i Norrland.

Ej heller torde det vara lämpligt att till skogar, för hvilka afverkningsplan blifvit upprättad, inskränka tillgodogörandet af till tjärnbränning och pottaskeberedning tjenliga skogsalster, som tvertom böra tillvaratagas, ehvar de förefinnas.

Med afseende å de i denna § i öfverensstämmelse med utsyningsförordningen upptagna dimensioner å bjelkar och större sågtimmer, torde här ej böra lemnas oanmärkt, att större sågtimmerträd af 12 till 14 tum vanligen af virkesköparne apteras till bjelkar.

§ 63.

Uti denna § har till de bestämmelser, hvilka förefinnas i motsvarande § 12 i utsyningsförordningen, blifvit fogade föreskrifter angående sådana för virkesförsäljningen erforderliga uppgifter, som jemte utsyningsförslaget af jägmästaren böra meddelas, och torde mot dessa föreskrifter, bland hvilka den om prisuppgifters aflemnande till Konungens Befallningshafvande från vederbörande revierförvaltare redan blifvit af Skogsstyrelsen uti cirkulär af den 17 Oktober 1870 meddelad, ej något vara att erinra. Men § innehåller äfven stadgande derom att de träd, som i utsyningsförslaget upptagas, skola betecknas med tjenliga märken till ledning för hugade köpare. Då stämpling sedermera, efter försäljningen, i vederbörlig ordning skall ega rum, så förutsätter sistberörde stadgande mer än dubbelt så mycket arbete och tidsspilla mot hvad nu tages i anspråk för upprättande af utsyningsförslaget och utstämplingen; ty märkningen af träden motsvarar i det närmaste den nuvarande utsyningsåtgärden, och att vid stämplingen sedermera uppsöka de träd, som förut blifvit märkta, så att, till undvikande af brist uti det af utsyningsförslaget uppgifna antalet träd, ej något af dessa må förbigås, skulle fordra långt mer tid och möda än stämpling vanligen påkallar.

En dylik tvåfaldig utsyning skulle i följd häraf ej kunna medhinnas utan en betydlig inskränkning af revierens vidd och motsvarande tillökning i skogstjenstemännens antal, hvarför kostnaderna ingalunda komme att betäckas af den högre köpeskillning, hvilken, enligt Komiténs förmodan, skulle erhållas genom trädens utmärkande före försäljningen.

Med anledning häraf, torde föreskrift om trädens betecknande vid utsyningsförslagets upprättande och således före försäljningen ej böra meddelas. Men då i den mån indelning af kronoskogarne medhinnas och noggrann kännedom om dem sålunda vinnes, det allt oftare inträffar att utstämpling af träden kan, såsom i södra delarne af landet, ske före försäljningen, och enär fall till och med förekomma, der det skulle vara

fördelaktigast att försälja virket upphugget och framfördt till vattendrag, så synes det som, å andra sidan, författningen ej heller borde, såsom med utsyningsförordningen nu är förhållandet, genom föreskrift (§ 16) att stämplingen ovilkorligen skall ske *efter* försäljningen, lägga hinder för utsyningsåtgärdernas och försäljningens ordnande på lämpligaste sätt, utan torde i stället stadgandena böra så affattas, att Skogsstyrelsen må kunna taga de mått och steg, som af förhållandena påkallas, i hvilket fall det ock vore nödigt att Styrelsen, på sätt vid § 60, mom. 1 är anfördt, egde befogenhet att föreskrifva jemkning i fråga om tiden för utsyningsförslags ingifvande.

§ 64,

angående hvad som bör iakttagas med utsyningsförslag å kronotrakt, hvarinom sågverk har stockfångstprivilegier, motsvarar utsyningsförordningens § 14, framför hvilken den föreslagna § ej torde ega något företräde, då det ej ens lärer kunna ifrågasättas, att sågverksegare vid utsyning å dylik kronotrakt skulle kunna hafva befogenhet att yrka på utbekommande af annat virkesslag än jägmästaren åt honom i enlighet med privilegierna utsynar, hvarför ock hvad förslaget innehåller till förekommande af sådant anspråk synes obehöfligt.

§ 65.

Mom. 1 meddelar, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med § 13 utsyningsförordningen, stadganden rörande virkesauktioner, hvarvid dock föreskriften att minimipris ej skulle få utsättas, blifvit utesluten och närmare bestämmelser intagna angående auktionernas kungörande samt i fråga om kostnaderna för handräckning vid stämplingen af det försälda virket; och torde med afseende härå icke vara annat att erinra än att berörde kostnader ej synas böra drabba köparen, utan bestri- das af Kronan, som genom stämplingsåtgärden öfverlemmar virket åt köparen.

Mom. 2 innehåller föreskrift om ställande af säkerhet för auktionsinrop och om förbehåll för Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att pröfva auktionsanbudena, hvarom i utsyningsförordningen nu ej stadgas. Mot denna sednare bestämmelse, hvilken redan varit tillämpad på grund deraf att pröfningsrätt såsom auktionsvilkor upptagits i auktionskungörelsen, lär det vara att påminna, hvaremot det ej torde böra lemnas oanmärkt, att föreskrift om ställande af borgen för inropen vid virkesauktionerna säkerligen skulle komma att utöfva ett högst menligt inflytande på konkurrensen, i följd deraf att hvarje spekulant då måste på förhand förse sig med borgen till obestämdt belopp. Enär likväl, änskönt auktionsprovision icke vidare uppbäres, hvarken auktionsförrättaren eller Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fritagits från skyldighet att tillse Kronans säkerhet med afseende å auktionsbeloppens behöriga liqviderande, till hvilken förpligtelse dock å andra sidan torde höra rättighet att till egen säkerhet af okänd eller icke vederhäftig köpare fordra kontant liqvid eller handpenning, eller att helt och hållet förkasta anbudet, så synes som ett ovilkorligt åliggande för köparen att ställa borgen icke skulle vara behöfligt.

Föreskriften i *mom. 3* angående förnyad auktion öfverensstämmer med hvad som uti Kongl. Brevet af den 22 September 1866 finnes stadgadt.

Vid *mom. 4* torde kunna ifrågasättas huruvida icke, då oaktadt förnyad auktion nöjaktigt anbud ej erhållits, vidare försök med försäljning af virket för året borde inställas.

§ 66.

Det som i denna § föreskrifves rörande virkesauktioner, motsvarar i hufvudsakliga delar stadganden i Kongl. Skrifvelsen den 23 September 1870 och § 38 i gällande instruktion, hvilken sednare dock medgifver att i stället för jägmästaren må vid auktionen närvara antingen extra

jägmästare eller kronojägare, för att lemna erforderliga upplysningar, hvaremot den föreslagna § föreskrifver att jägmästaren, derest ej laga hinder möter, skall bevista auktionen icke blott för meddelande af upplysningar, utan ock för att attestera auktionsprotokollets rigtighet.

I anseende dertill att hinder ganska ofta kan inträffa för jägmästaren, hvilkens öfriga tjenstgöring ingalunda tages i betraktande vid bestämmande af auktionsdagarne, som deremot afpassas efter auktionsförrättarens läglighet, så synes, på det ej erforderliga upplysningar vid auktionerna helt och hållet må saknas, instruktionens föreskrifter i detta hänseende vara att föredraga, intilldess äfven auktionernas förrättande kan komma att uppdragas åt skogstjenstemännen, hvilket otvifvelaktigt vore det fördelaktigaste, enär det visat sig att vid de auktioner, som af dem förrättas, betydligt högre priser blifvit en frukt af dessa tjenstemäns nit och intresse af att kunna framlägga gysamma resultat af skogsförvaltningen.

§ 67

handlar om virkets fördelning i försäljningsposter, och motsvarar sednare delen af § 13 i utsyningsförordningen, hvarjemte bestämmelser här blifvit meddelade sammanhängande med Komiténs förslag rörande tre-års utsyning, i afseende hvarå Styrelsen får åberopa hvad som vid § 60 mom. 2 blifvit anfördt.

§ 68

motsvarar med någon redaktionsförändring § 15 af utsyningsförordningen, från hvilken den dock avviker i det hänseende att tiden, hvarinom utsyningslängd skulle komma jägmästaren tillhanda, blifvit framflyttad från 1 till 15 Juni, vid hvilken förändring ej något synes vara att erinra.

§ 69,

rörande utstämpling af virke, med afseende hvarå den i § 34 mom. 2 af 1869 års instruktion meddelade föreskrift, om den öfre stämpeln anbringande vid manshöjd, i Komiténs förslag blifvit förändrad så till vida att stämpeln skulle åsättas minst sex fot från roten; och synes vid denna mindre viktiga förändring kunna bero.

De i mom. 2 föreslagna stadganden angående stämplingen af de virkesbelopp, hvilka tillhöra treårsutsyningar, torde blifva öfverflödiga derest dylik utsyning, på sätt vid § 60 blifvit anfördt, blott undantagsvis och då efter särskilda föreskrifter komme att ega rum.

§ 70,

som fastställer tiden då utsynade skogsalster skola vara ur skogen bortförde och i öfrigt meddelar bestämmelser till iakttagande vid virkesutdrifningen, skiljer sig från motsvarande § 18 af utsyningsförordningen deruti: att berörda tid blifvit framskjuten till 1 Juli i stället för 1 Juni; att köpare, efter hos jägmästaren inom först nämnde dag gjord anmälan, eger begagna ett års resthyggestid, då utsyningsförordningen deremot medgifver att, efter af länsstyrelsen erhållet tillstånd, ända till fem års resthygge må begagnas; samt att stadgande blifvit tillagdt dels om skyldighet att bortföra toppstock, som vid 14 fot håller 7,5 decimaltum och deröfver, dels om rättighet för virkesköpare och utsynings-tagare att påkalla kontrollstämpling å dylika stockar.

Hvad nu bestämmelserna om utdrifnings- och resthyggestiden angår så, ehuru någon afforsling af virke från skogen till vattendrag ej läser kunna ega rum under Juni, torde dock denna månad vara för köparen erforderlig, för att öfverräkna hvad som tilläfvventyrs ej hunnit utdrifvas och att då göra anmälan om resthygge å det återstående beloppet, hvarför och enär ett års resthygge bör vara tillräckligt för de virkesbelopp,

som å de årliga auktionerne försäljas, Komiténs förslag i mom. 1 torde böra godkännas, dock med tillägg, att resthyggestid i auktionsvilkoren må kunna bestämmas till högst fem år i de fall då, enligt hvad vid § 60 anförts, flera års afverkning på en gång försäljes.

Beträffande det till förhindrande af skogsvarors tillspillogifvande meddelade förbud att kvarledda toppstockar, hvilket äfven enligt Komiténs förmenande skulle förekomma hopaude af sådana skogsalster, som tjena till näring för skogseld, så torde, ehuru en dylik föreskrift i fråga om kronoskogar i det södra landet förefinnes i § 4 af 1805 års skogsordning, hvad de norra skogarne angår dock kunna i öfverensstämmelse med Kongl. Brefvet den 13 Januari 1860 anmärkas, att det ej lärer böra förutsättas att köpare eller utsynningstagare underlåta att uttaga sådant virke, som de med någon fördel kunna använda, hvaremot det ej kan vara ändamålsenligt att tvinga dem nedlägga kostnader på sådana delar af träden, som sedermera ej skulle ersätta dessa kostnader, hvilket ganska ofta blefve fallet med toppstockar af de små dimensioner, som i mom. 2 afses; och hvad beträffar skogseld, så har den uti de i alla händelser kvarleddade grenrika skatarne vida mer näring, än af sådana stockar, som här äro i fråga.

Derest stadgandet om toppstockar bortfaller skulle ej heller den i mom. 2 och 3 med afseende å dylika stockar omförmälda kontrollstämpling erfordras.

§ 71.

Mot den ordning, som i mom. 1 föreslås för indrivande af auktionsmedlen, synes ej något vara att erinra och förbud mot beräkning af auktions- samt uppbördsprovision är redan meddeladt uti Kongl. Cirkuläret den 23 September 1870. Bestämmelserna i mom. 2, rörande köpeskillings indrivande från utom länet boende köpare, torde deremot kunna anses öfverflödiga.

§ 72

motsvarar § 19 i utsyningsförordningen.

Under återopande af hvad som uti Styrelsens förut omförmälda, den 8 September 1869 till Finans Departementet ingifna protokoll blifvit yttradt, rörande utsträckning jemväl till kronomarker af stadgandet om upplåtande af flerårig afverkningsrätt, får Styrelsen anföra, beträffande den inskränkning till högst tio år, som Komitén för dylik afverkningsrätt föreslagit, att erfarenheten redan visat att i anseende till dryga strömmrensings- och utdrifningskostnader längre afverkningstid understundom erfordras, för att köparen med skälig vinst må få sina utgifter ersatta, hvarför den nuvarande tidsbestämmelsen synes böra bibehållas, helst dermed ingen våda lärer vara förenad, då ju de kontrakt, som upprättas angående flerårig afverkningsrätt, underställas nådig pröfning.

Med afseende å den svårighet, som i vissa fall yppat sig, att genom auktionsförsäljning erhålla nöjaktigt pris för virket, i följd hvaraf ock Styrelsen enligt nådigt bref den 13 Oktober 1870 erhållit bemyndigande att under vissa der angifne förhållanden afyttra afverkningsrätt under hand, hvarvid hittills alltid betydligt högre pris betingats, torde denna § böra innehålla stadgande, som bibehåller denna utväg för skogs-effekternas fördelaktigare tillgodogörande.

§ 73

har till syfte att genom medgifvande af utsyning till erforderligt byggnadsvirke befordra strömbyggnader samt andra dylika arbeten, som kunna göra förut oåtkomliga skogar tillgängliga; och synes mot här meddelade stadgande ej vara något att erinra.

§ 74

Denna § motsvarar § 17 och delvis äfven § 5 i utsyningsförordningen samt aflandlar huru utsyningsförrättningarnes början och slut skola kungöras äfvensom i viss mån ordningen för förrättningarne.

Mot de stadganden som i *mom. I* föreslås angående sättet för kun-

görande af utsyning såväl åt köpare som eljest utsyningsberättigade, för hvilka sednare utsyningskungörelse i utsyningsförordningen nu ej är föreskrifven, finnes intet att invända, enär sådan kungörelse är behöflig äfven hvad de utsyningsberättigade angår; men då, enligt Styrelsens åsigt, Kronan ej bör bestrida kostnaden för utsyningarne å nybyggens och dermed likställda skogar, är det för henne likgiltigt om utsyningarne åt de enskilda, på sätt här föreskrifves, ske i ett sammanhang med utsyningarne för Kronans räkning.

Beträffande föreskriften i *mom. 2* i fråga om utsyningarnes avslutande till den 1 Oktober, torde få åberopas det som vid § 57 blifvit anfördt rörande svårigheten att tillämpa detta stadgande.

Hvad i *mom. 3* bestämmes om kungörande af utsyningsförrättningarnes slut har, liksom § 17 af utsyningsförordningen, endast till ändamål att erhålla en viss dag hvarifrån besvärstid skall räknas, men då vid de utsyningar, som ske åt utsyningsberättigade, förrättningsmannen, enligt den vid § 57 uttryckta mening, alltid bör delgifva utsyningstagaren särskildt utsyningsinstrument och besvärstiden således räknas från delgifningsdagen, så skulle ej erfordras att dylika utsyningar upptagas i kungörelsen om utsyningens *afslutande*. I öfrigt synes hvad Komitéu i detta *mom.* föreslagit vara mera lämpadt efter förhållandena i orten än de i utsyningsförordningens § 17 meddelade föreskrifter angående tiden för sistnämnde kungörande, hvarvid dock torde böra anmärkas, att *mom.* ej innehåller bestämmelse om uppskof med afverkning tills den tid af femton dagar hunnit förflyta, som i berörde § blifvit utsatt för besvärs anförande hos Länsstyrelsen.

§ 75

innehåller föreskrifter och anvisningar huru Skogsstyrelsen bör gå tillväga vid pröfning af de besvär, som rörande utsyning ingifvas, hvilka föreskrifter och anvisningar dock torde kunna uteslutas, likasom de ej

blifvit vidrörda i afseende å de besvär Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande enligt nästföregående § har att upptaga. Af rättighet att anföra besvär hos Skogsstyrelsen lærer ock följa skyldighet för denna att i vederbörlig ordning pröfva besvären, på sätt redan stadgas uti § 14 af gällande instruktion.

§§ 76 och 77.

Vid dessa §§ — den förra, om utsyningstagares och köparens skyldighet att med afseende å afverkning och afforsling af virke föga sig efter jägmästarens föreskrifter, motsvarande § 40 i gällande instruktion och den sednare, om åliggande för kronojägare att vid stämpling och utdrifning närvara — synes ej något vara att påminna.

Kap. 12.

Om mulbete och höslätter å kronoskog.

§ 78

motsvarar §§ 33 och 34 af 1866 års skogsförordning samt § 37 mom. 3 af gällande instruktion; och synes vid förevarande § böra anmärkas att då enligt dess föreskrift bete och höslätter skulle försälas samtidigt med virke — hvilket åter enligt § 65 skulle afyttras omedelbart sedan utsyningsförslagen inom Februari månads utgång (§ 60) från jägmästarna inkommit, således i Mars månad — betes- och slätterauktionerna komme att ega rum vid en för sådan försäljning mindre tjenlig tid. Lämpligast torde vara att ej någon viss tid för dessa auktioner fastställes, utan att bestämmandet häraf öfverlemnas till Skogsstyrelsen, för att afpassa den efter olika ortförhållanden tjenligaste tiden.

Kap. 13.

Föreskrifter mot skogsförödelse.

§ 79.

Å flera trakter, der tjärubränning öfvas, måste i brist på den till löpe i tjärdalarna tjenligare granbarken användas den vid saftiden afskalade tunnare barken å tallar, likasom ock efter missväxtår det inre af sådan bark begagnas till föda åt kreatur och någon gång äfven till nödbröd. Då det ej torde kunna hindras att för sådant ändamål fälla tallträden, lærer det, å trakter der skogarna ännu äro och antagligen under lång tid förblifva oåtkomliga, ej heller rättvisligen kunna förbjudas att några år före trädens afverkning delvis barskala dem, för att göra virket tjenligt till tjärubränning. Den, hvad tjärubränning angår, ännu gällande 1805 års Skogsordning gör också i § 50, med afseende å de aflägsna skogarna, undantag från de i dess föregående § 49 meddelade föreskrifter rörande beskaffenheten af det virke, som må till tjärubränning användas.

Visserligen är tjärindustrien, då den drifves såsom i Norrland brukas, medelst bränning i tjärdalar, föga vinstgifvande, men den utgör dock på flera ställen det enda sätt att hemta någon inkomst af skogen, hvarför ock den method att barkskala träden, som Komitéen vill förbjuda och bestraffa, för några tiotal år sedan utlärdes till befolkningen genom på allmän bekostnad kringresande undervisare.

Då härtill lägges att de försök till likartade bestämmelser, hvarpå äldre tidens skogslagsstiftning ej saknar exempel, aldrig ledt till det åsyftade ändamålet och att, derest sådan barkning, som här är i fråga, sker å Kronaus eller andra än egna skogar, den måste betraktas såsom åverkan och i sådan egenskap redan är förbjuden, så torde ej Komiténs här framställda förslag böra bifallas, helst i den mån skogarna blifva

tillgängliga för virkesutdrifning deras användande i tjäruindustrien allt mer inskränkes.

§ 80.

För den händelse det i denna § föreslagna förbud mot svedning skulle tillämpas i Norrland, der dock de vilkor, som i allmänhet anses göra svedning berättigad, förefinnas, så lærer väl förbudet jemväl böra gälla öfriga delar af landet, hvarest jordbrukets framsteg borde hafva gjort svedningen mera umbärlig än i förstnämnda landsdel.

Hvad sjelfva saken angår, kan väl ej bestridas att svedning, då den, såsom mångenstädes är fallet, med korta mellantider af 20 å 30 år å samma ställe upprepas, omsider förtär myllan och åstadkommer sterila hedar, men der svedning endast en gång öfvergår marken, hvilket om ej alltid, dock ganska ofta är den method, som följes i Norrland, torde ej heller kunna förnekas att den lemnar efter sig skogsbestånd så täta och växtliga, att motstycken förgäfves eftersökas i trakter der svedning ej egt rum.

Genom nådigt Bref den 18 Februari 1870 har Eders Kongl. Maj:ts ock med anledning af den lättnad vid skogskultur, som bränning i förning med sädes- och jordfruktodling medför, såväl hvad arbete som kostnad beträffar, medgifvit att sådan bränning under vissa vilkor å kronopark må ega rum.

I följd häraf och då odlingen i Norrland ej torde kunna anses vara så långt framskriden, att man derstädes helt och hållet kan undvara det egentliga jordbrukets föregångare — svedningen, men ett inskränkande deraf till hvad som utan skada kan ske, dock vore gagnelig, så synes som ett sådant ändamål skulle kunna vinnas genom att jemväl till enskildes egor utsträcka det i § 55 af 1805 års skogsordning gifna stadgande om förutgående syn på stället och ansökning hos Länsstyrelsen.

I fråga om ljungbränning får Skogsstyrelsen, åberopande hvad derom i underdånigt memorial den 4 Juli 1871 blifvit anfördt, instämma uti Komiténs förslag.

§ 81.

Derest de här i viss mån med 15 kapitlet 3 § Byggnings-Balken öfverensstämmande föreskrifter, angående försigtighetsmått vid uppgörande af eld i skogen, kunde till efterlefnaden öfvervakas, så att öfverträdelser ej alltför ofta komme att strafflöst ega rum, vore stadgandena säkerligen ändamålsenliga, dock kunde deras tillämpning utan fara inskränkas till Juni-September.

§ 82.

Enligt § 54 af gällande instruktion, har skogspersonalen att taga befattning endast om sådan eld, som uppkommer å allmän skog. Före nämde § stadgar deremot, att jägmästare och kronojägare skola infinua sig vid skogseld utan afseende å huruvida den yppats å allmänna eller enskilda egor, hvilken föreskrift visserligen närmare än den förstnämnda öfverensstämmer med allmänna lagens stadganden rörande skogseld, men likväl i många fall torde blifva för skogspersonalen i de vidsträckta norrländska revieren, hvilken vid den tid då skogseldar förekomma är sysselsatt med utstämpling, ytterst svår och understundom omöjlig att iakttaga, utan åsidosättande af öfriga ordinarie tiensteförrättningar.

Enligt Skogsstyrelsens förmenande skulle denna angelägenhet, hvad de enskilda skogarne beträffar, lämpligast ordnas genom bland socknemännen å kommunalstämma utsedda brandfogdar, som i första hand och till dess kronobetjent hunne ankomma, ledde släckningsarbetet.

I öfrigt är mot §, såsom i hufvudsakliga delar formulerad efter 15 kapitlet Byggnings-Balken intet att erinra.

§ 83.

Likason i § 61 af 1805 års skogsordning, utfästes här belöning för den, som upptäcker upphofsmanen till skogseld, hvilken belöning dock i förevarande § ej, såsom i skogsordningen, göres beroende af den

skyldiges tillgång. Vedergällning tillerkännes äfven den eller dem, som utmärkt sig vid släckningen. Och torde vid hvad här blifvit föreslaget ej vara annat att anmärka, än att sistberörda vedergällning, som upp-
tages till högst 25 Rdr för hvarje tillfälle, synes nog knapp, åtminstone i de fall, då den komme att delas mellan flera personer.

Kap. 14.

Om ansvar för skogsåverkan m. m.

Redan här ofvan har Skogsstyrelsen anfört hurusom, enligt dess förmenande, det ej synes lämpligt att i skogsordningen införa stadganden, som tillhöra den allmänna Strafflagen, hvilka, der de med denna till alla delar öfverensstämma, kunna angifvas genom återopande af nämnde lag och, der de från Strafflagen afvika, genom tilläfventyrs erforderlig ändring i denna kunna åstadkommas, hvilket äfven synes vara lämpligare med afseende derå, att samma brott ej lærer böra beläggas med annat straff i Norrland än i öfriga delar af landet.

Men ehuru Styrelsen således för sin del ej kan instämna deruti att Strafflagens bestämmelser i skogsordningen införas, torde Styrelsen dock böra yttra sig angående de stadganden förevarande Kap. innehålla.

§ 84

öfverensstämmar med Strafflagens kap. 24, §§ 3 och 4.

§ 85.

Enligt denna § skulle köpare af honom veterligen åverkadt virke, äfvensom uppsätlig främjare af skogsåverkan straffas såsom gerningsmannen, mot hvilka stadganden, såvida delaktighet uti här ifrågavarande förbrytelser kunna hänföras under kap. 3 Strafflagen, Skogsstyrelsen ej

har någon vidare erinran, än att i sådant fall ansvaret för köp af överkadt virke eller för åtgärder till döljande af skedd skogsåverkan, borde förblifva vid det, som om delaktighet stadgas uti § 9 af sagde kapitel.

§ 86

är till sin förra del i hufvudsak öfverensstämmande med kap. 24, § 7 Strafflagen och § 40 af 1866 års skogsordning.

Med afseende å hvad sednare delen af § innehåller, har yttrande här ofvan afgifvits vid §§ 19, 25, 26 och 27.

§ 87

bestämmer böterna för försäljning från eller missbruk af samfällig skog till högst 500 Rdr, hvilket redan är stadgadt enligt kap. 24, § 6, jemfördt med kap. 2, § 8 af Strafflagen.

§ 88

stadgar böter af 5 till 100 Rdr för öfverträdelse af de föreskrifter, som jägmästare enligt förslagets § 76 samt enligt § 40 af gällande instruktion gifvit, med afseende å afverkning och afforsling af virke; och torde denna ansvarsbestämmelse, hvilken för närvarande ej förefinnes, vara erforderlig, för att gifva kraft åt berörde föreskrifter.

§§ 89, 90 och 91.

Som Skogsstyrelsen ej ansett sig kunna instämma i de stadganden, för öfverträdelser af hvilka böter i förevarande §§ föreslås, är förhållandet enahanda hvad bötesbestämmelserna angår, hvarvid dock torde få åberopas hvad som i fråga om förbud mot utskeppning af omoget virke här ofvan blifvit anfördt.

§ 92.

I denna § föreskrifves böter från 5 till 100 Rdr för öfverträdelser

af föreslagna stadganden angående begagnande dels af skogar, som blifvit upplätne på viss tids afverkningsrätt, dels af hemmansskogar i lappmarkerna; och torde med afseende å bötesbestämmelserna ej vara något att erinra, derest sjelfva stadgandena vinna godkännande.

§§ 93, 94

öfverensstämma i hithörande delar med kap. 19, §§ 1, 3, 6, 21 och 22 af Strafflagen.

§ 95.

Med åberopande af hvad vid §§ 79 och 80 i fråga om barkning af träd samt svedning blifvit anfördt, har Styrelsen rörande de föreslagna böterna för olofligt svedjande och ljungbränning intet att invända; lika som ej heller mot de i

§ 96

gifna bötesbestämmelser för uraktlåtenhet af försigtighetsmått vid ute å marken uppgjord eld, med iakttagande likväl af hvad härom vid § 81 blifvit anfördt.

§ 97.

Åberopande hvad som vid § 82 yttrats rörande skogspersonalens inställelse vid skogseld, har Styrelsen i öfrigt vid de ausvarsbestämmelser, som förevarande § innehåller, ej annan erinran än att böter för nedläggande af budkaffe, som i fråga om eldsfara onekligen har långt menligare följder än att försumma personlig inställelse, ej borde kunna nedgå till det minimum af 5 Rdr, som för sistnämnde uraktlåtenhet föreslagits.

§ 98.

Mom. 1, som stadgar att endast målsegare må åtala förnärmelse mot enskild persons rätt, öfverensstämmer med kap. 24, § 15 Strafflagen.

Mom. 2, som handlar om skyldighet för skogspersonalen och allmänna åklagare att åtala förbrytelse mot skogsordningen, innehåller visserligen en inskränkning i kronojägares hittills åtnjutna rätt att, utan anmälan hos jägmästaren, själfva anhängiggöra och utföra åtal mot åverkan, men då förslaget synes befordra bättre ordning och betryggande af såväl enskildes som det allmännas rätt, så lärer ej något vara att härvid erinra och torde äfven stadgandet om tulltjenstemäns skyldighet i berörde afseende vara erforderlig, derest utskeppningsförbud för smärre virke kommer till stånd.

Stadganden öfverensstämmande med de i *mom. 3* gifna — angående befogenhet för af landsting utsedd person, ledamöter af kommunalstyrelse samt egare eller innehafvare af hemman, hvarifrån jordafsöndring skett, att åtala vissa öfverträdelser af förordningen — skulle deremot, för såvidt hvad vid § 42 blifvit anfördt rörande användande af smärre virke vinner godkännande, ej erfordras i annat fall än att bestämmelser i den rigtning, som i §§ 44, 45 och 53 föreslås, anses kunna utfärdas.

§ 99

handlar om rättighet att i beslag taga åverkadt virke.

Hvad angår virkes beslagtagande af tulltjenstemän, beror sådant, likasom dennes skyldighet att anställa åtal, på huruvida utskeppningsförbud anses lämpligt, och i fråga om den i §:s sednare del intagna föreskrift rörande anmälan för beslags verkställande å enskildes skogar, skulle, i öfverensstämmelse med ofvan uttalade åsigter, denna föreskrift ej hafva tillämpning, derest ej minimidimension i afseende å skogsköp med viss tids afverkningsrätt finnes böra bestämmas.

I öfrigt torde mot § intet vara att invända.

§ 100.

En af de viktigaste angelägenheter för ordnandet af den norrländska skogsvården är otvifvelaktigt frågan om sättet för försäljningen af och

förfarandet med åverkadt virke, enär på de bestämmelser, som derom komma att utfärdas, i väsendtlig mån beror huruvida de olofliga skogsafverkningarne skola kunna stäffas, för hvilket ändamål det är af högsta vigt att försäljningen med så liten omgång som möjligt må kunna ega rum, och åverkaren dymedelst betagas tillfälle att undanskaffa virket.

Det är ock i sådant syfte, som den af Komitén framställda ordning för försäljningen blifvit föreslagen, och synes denna ordning jemväl vara förtjent att godkännas, dock med tillägg *dels* att, derest vid auktion virket ej kan till nöjaktigt pris afyttras, i följd hvaraf försäljning under hand skulle ega rum, dervid gjordt anbud ej skulle få antagas, såframt det understiger ett med afscende å beslagsvirke af Skogsstyrelsen årligen uppå jägmästares förslag förut bestämdt, efter flottningslederna i de särskilda vattendragen inom revieret afpassadt minimipris, enär, i händelse virket skulle försäljas till allt för lågt pris, åverkningarne, oaktadt virkets beslagtagande och försäljning för Kronans räkning, dock skulle blifva förenade med fördel för åverkaren, vid hvilket förhållande öfriga åtgärder ej komme att medföra åsyftad verkan; *dels* att jägmästare, derest ej köpare med erbjudande af sådant minimipris anmäla sig, måtte berättigas att omedelbart, utan den tidsutdrägt, som är förenad med sakens hänskjutande till Skogsstyrelsen och hvarunder virket hinner af åverkaren undansnillas, onyttiggöra de beslagtagne skogseffekterne, för den händelse dessa ej utan för stor kostnad kunna bevakas, i afvaktan på tillfälle till gynsammare försäljning.

Sistnämnde förfarande synes visserligen våldsamt, i det virket ej blott för lagbrytarne, utan äfven för det allmänna och industrien går förloradt, men enligt hvad erfarenheten hittills gifvit vid handen, skulle åtgärden endast undantagsvis komma att erfordras, ty i de fall då Skogsstyrelsen, efter anmälan att beslagsvirke icke kunnat å auktion försäljas, hunnit att, innan detsamma blifvit af åverkaren bortfördt, meddela, på nådiga Brevet den 22 November 1867 grundad, föreskrift om virkets onyttiggörande, derest köpare ej heller under hand med erbjut-

dande af nöjaktigt pris anmälde sig, så har, när jägmästare med företeende af en sådan föreskrift, utbjudit beslagsvirket till salu, köpare merendels infunnit sig af fruktan att virket omsider skulle gå honom ur händer.

Om de lagöfverträdelser, som här äro i fråga, verka i hög grad demoraliserande på befolkningen redan derigenom att de, änskönt det åverkade virket tages i beslag, dock i anseende till svårigheten att öfvertyga gerningsmannen ofta strafflöst begås, så ökas deras inflytande i berörde afseende än ytterligare, om ej tillräckligt kraftiga åtgärder vidtagas, till förekommande af att lagbrotten, oaktadt virkets beslagtagande, må tillskynda åverkarne vinst; och då det ej är möjligt aflöna en tillräckligt talrik skogsbetjening, för att helt och hållet hindra åverkningarne eller bevaka de spridda sequestrerade virkespartierna, så torde den af Skogsstyrelsen här föreslagna åtgärd, hvarigenom det onda angripes i sin rot, och säkerligen inom kort skulle undertryckas, kunna anses fullt berättigad.

§ 101.

Ehuru de i denna § föreslagna kontrollanter för upptäckande af åverkadt virke vid sågverk och flottleder, derest de vid föregående § uttalade åsigter strängt tillämpas, antagligen endast sällan skulle komma att erfordras, torde dock hvad som här föreslagits och hvarom nyss åberopade nådiga bref äfven handlar, kunna anses gagneligt.

§ 102

handlar om huru viten och bötesmedel skola disponeras.

Vid *mom. 1* torde böra anmärkas, att bland de der omförmälda böter, hvilka odelade tillfalla Kronan, äfven finnas uppräknade sådana, som skulle ådömas enligt § 93, der dock endast urbota brott finnas upptagne, samt att enligt hvad förut blifvit anfördt, böter enligt § 89 ej skulle förekomma, hvarjemte synes kunna ifrågasättas huruvida ej

böter, ådömda enligt §§ 88, 96 och 97, hvilka endast afse hushållnings- och ordningsangelägenheter, böra räknas till dem, hvarom i mom. 2 stadgas.

Hvad bestämmelserna i mom. 2 angår, synes det som angifvare, äfven om han ej tillhör dem, hvilka hafva till aliggande att öfvervaka skogsvården, borde komma i åtnjutande utaf hälften af åklagareandelen af de böter, som här och i de tre sistnämnda §§ äro i fråga, hvilken bötesfördelning med afseende å skogsmål torde vara mera behöflig än i åtskilliga andra mål, der densamma redan finnes stadgad.

Att på sätt i sednare delen af mom. blifvit föreslaget, länsvis afsetta Kronans andel i sakören till särskilda fonder i och för åtskilliga med skogsförvaltningen förenade utgifter, torde ej vara lämpligt, utan lära dessa utgifter, derest de ifrågakomma, böra såsom öfriga kostnader för skogsväsendet, bestridas med medel, som dertill kunna anvisas.

§ 103.

Enligt hvad ofvan blifvit anfördt skulle — oberäknadt hvad som stadgas i nådiga Förordningen den 29 Juni 1866 angående dispositionen öfver skogen å hemman, som uppkomma af derefter beviljade nybyggen — beslag å enskilda tillhörigt virke endast kunna ega rum i fall af öfverträdelse utaf utskeppningsförbud, derest sådant finnes böra stadgas, eller vid afverkning nedom den minimidimension, som vid skogsköp med viss tids afverkningsrätt kan finnas nödig att fastställa, om ej utskeppningsförbud utfärdas.

§ 104.

Enligt nu gällande stadganden i nådiga Brevfet den 22 November 1867, äro skogstjenstemännen i Norrland berättigade att såsom ersättning för kostnaden och besväret vid åverkadt virkes bevakande och åtals utförande åtnjuta, då åverkaren blifvit till ansvar fälld, provision

till 20 procent af försäljningssumman för det i beslag tagna virket, men till 6 procent, då åverkaren ej varder upptäckt eller sakfälld.

Uti särskilda till Komitén nådigst remitterade underdåniga skrivelser, äfvensom uti ofvan åberopade skogsmötesförhandlingar (Bil. D), har ett betydligt antal af de norrländska skogstjenstemännen, under anförande att den högre provisionen, äfven om åverkaren sakfäldes, dock sällan kunde utbeommas, att den inkomst, hvilken genom provisionen erhöles vore högst ringa, samt att tjenstemännen i följd af denna provision vore utsatta för den kränkande misstanka att de, för att höja sina inkomster, på ett eller annat sätt befordrade åverkningarne, hemställt att provisionen måtte helt och hållet borttagas, helst den origtiga föreställning att den af beslagsprovisionen härflytande inkomst skulle vara af någon betydhet, utgjorde ett hinder för den löneförbättring, som de dryga lefnadskostnaderna i Norrland och den ansträngande tjenstgöringen derstädes påkallade.

Till följe af hvad skogstjenstemännen anført, har Komitén väl ansett sådan förändring böra vidtagas, som undanröjde ofvanberörde misstanke, men att provision dock såsom en sporre till nit vid åverkningars och åverkares upptäckande borde kvarstå, i ändamål hvaraf Komitén i förevarande § föreslagit, att provisionen skulle nedsättas till hälften eller den högre till 10 och den lägre till 3 procent af försäljningssumman samt att, da beslag eller angivelse af åverkare skett på föranledning af kronojägare, denne sednare, om gemingsmannen blir sakfälld, skulle ega att uppbära halfva provisionen.

Med afseende å detta ämne får Skogsstyrelsen anføra att, derest ej kostnaderna för tillvaratagande af seqvesteradt virke i vidsträcktare mån än hvad redan genom Kongl. Brevet den 22 November 1867 är stadgadt skall drabba Kronan — hvarigenom otvifvelaktigt ganska betydliga och svårt beräkneliga utgifter skulle härflyta — så måste kostnaden för den vakthållning, som beslagaren ombesörjer, ersättas genom honom tillerkänd provision af försäljningsmedlen; och då beslagaren ej

lärer kuma eller böra tillförbindas, att under hvilka förhållanden som helst väcka åtal för åverkningar utan sådant deremot torde få lemnas beroende af hans eget bepröfvande, huruvida tillräcklig bevisning kan åstadkommas, samt enär Kronan, derest målet skulle gå åklagaren emot, ej heller lärer böra ersätta de kostnader, som kuma åklagaren ådömas eller eljest tillskyndas honom, så synes också en högre provision böra vara bestämd, dels för att mana till upptäckande och åklagande af åverkaren, dels äfven för att den erhållna provisionen vid lyckligt utförda åtal må ersätta kostnaderna i de mål, der den tilltalade ej kunnat öfvertygas om förbrytelsen.

I följd af förenämnda skäl, äfvensom för att utgöra en motvigt till det under § 100 vidrörda bemyndigande, att i vissa fall onyttiggöra beslagsvirke, men ingalunda såsom någon för välbeförlig löneförbättring hinderlig sportel, i hvilket hänseende provisionsinkomsten är alltför obetydlig och oviss, anser Styrelsen i likhet med Komitén att beslagsprovision bör kvarstå, ehuru Styrelsen för sin del och med hänsyn till det ringa belopp, hvartill provisionen, enligt förberörde mötesförhandlingar, under de sednare åren nedgått, förmenar att, om den skall i någon mån godtgöra de omkostnader och besvär, som ofvan omförmälas, provisionen alls icke kan nedsättas, hvilket ej heller synes nödigt såsom eftergift för att undanröja en oberättigad och säkerligen blott undantagsvis förefintlig misstanke.

Hvad som deremot enligt Skogsstyrelsens åsigt erfordras är, att utbekommandet af den högre provisionen, då rättighet dertill blifvit ådagalagd, underlättas eller rättare möjliggöres, hvilket ock torde framgå af följande relation, angående nuvarande förloppet vid försök att utfå berörde provision.

Vanligen försäljas på en gang ett större antal beslagtagna såg-timmer och bjelkar m. m., för hvilka, allt efter virkets olika dimensioner, erhållas ofta betydligt skiljaktiga priser.

Nu har beslagaren kämedom om hvilken eller hvilka personer, som

åverkat ett eller flera af virkespartierna, hvarför han emot dessa personer väcker åtal. Emellertid och ehuru i orter, hvarest endast ett ting om året hålles, dylika åverkansmål först efter tre å fyra års förlopp afgöras, har redovisning för försäljningsmedlen med afdrag allenast af sex procent beslagsprovision blifvit afgifven kort efter försäljningen, enär de öfriga fjorton procenten först efter laga dom kunna utfas. Vid afgörandet af de instända målen händer oftast att, i brist på fullständig bevisning, åverkaren blifvit sakfälld endast för en ringare del af de partier, som blifvit på en gång till olika priser försälda, och då det antal timmer eller bjelkar, om åverkan hvaraf den tilltalade blifvit öfvertygad, jämföras med auktionsprotokollet, betimmes således ganska ofta, att någon med nämnde trädantal öfverensstämmande post ej förefinnes uti protokollet, hvartill kommer att frågan än ytterligare invecklas, om någon del af beslagsvirket blifvit före auktionen undansnilladt.

Gör nu åklagaren hos vederbörande länsstyrelse anspråk på utbekommande från landtränteriet — dit auktionsmedlen, såsom nyss är nämnt, vanligen redan flera år förut blifvit remitterade — af honom ytterligare tillkommande fjorton procent, så erfordras för att erhålla anordning derå: utdrag af domboken, utdrag af redovisning öfver auktionsmedlen med dithörande protokoll, intyg att just de träd, för hvilka provision äskas, verkligen försålts och ej höra till dem, som blifvit bortsnillade, samt bevis om hvilka af de åverkade träd, som i auktionsprotokollet antecknats, äro desamma som de, för hvilka den tilltalade blifvit sakfälld — eller ett så omständligt förfarande att konstnaderna därför uppväga den förhöjda provision, beslagaren slutligen kunde komma att erhålla, med risk likväl att misslyckas i sina bemödanden, i följd af svårigheten att efter så lång tids förlopp åstadkomma en fullständig utredning af de grunder, hvarpå han velat stödja sitt anspråk.

Med anledning af alla dessa svårigheter och osäkerheten huruvida anspråken slutligen skulle komma att godkännas, har det ganska ofta inträffat att jägmästarna mäst afstå från den högre provisionen, och är

det af sådant skäl som föreskrift torde böra meddelas, att berörde högre beslagsprovision, sedan dom i åverkansmålet fallit, må utgå efter medelpriset å de vid auktionen eller under hand försålde åverkade bjelkar och sågtimmer.

Beträffande förslaget att kronojägare under vissa förhållanden skulle erhålla hälften af provisionen likasom att denna, då beslag verkställes och åtal utföres af kronojägaren ensam, bör tillfalla honom odelad, lærer ej något vara att erinra.

Med afseende å mom. 2, angående disposition af försäljningsmedel för virke, som utom kronoskog blifvit taget i beslag, får Styrelsen åberopa hvad som yttrats under §§ 102 mom. 2 och 103.

§§ 105, 106 och 107

handla om delaktighet i brott, förvandling af böter och viten samt skadesersättning, och har Styrelsen, utom hvad som blifvit yttradt under § 85, vid förevarande §§, hvilka hänvisa till eller öfverensstämma med allmän lag, ej något att erinra, då jemväl den i § 107 mom. 2 meddelade föreskrift, angående ersättning af allmänna medel under vissa fall till vittnen i åverkansmål, stöder sig på Kongl. Brevvet den 22 November 1867.

Kap. 15.

Särskilda bestämmelser angående skogspersonalen i Norrland.

§ 108.

Ehuru mot denna §, som uppmanar jägmästare att tillhandagå enskilda med råd och upplysningar i skogshushållning, ej kan vara något att anmärka, torde dock kunna ifrågasättas huruvida den ej lämpligare må hänföras till instruktionen, der någon motsvarande föreskrift nu ej finnes inrymd, antagligen af skäl dels att de svagt aflönade jäg-

mästarne, icke ansetts böra äläggas att åt enskilda lemna biträde utan ersättning, hvilken sednare deremot påräknats såsom något tillskott till jägmästarnes inkomster, dels att särskild föreskrift för tjenstemännen att bereda sig sådan för dem välbehöflig inkomst syntes öfverflödig.

§§ 109 och 110.

I stället för den fasta reseersättning, som hittills utgått med 400 Rdr årligen till jägmästare i de norra länen och i hvilken vid sednaste Riksdag beviljats förhöjning till 600 Rdr för jägmästare i Norr- och Vesterbotten samt till 500 Rdr för dem i de öfriga norrländska länen, har Komitéen föreslagit ersättning enligt resereglementet till belopp af högst 1,500 för jägmästare i Norr- och Vesterbotten samt högst 1,200 Rdr för jägmästare i de öfriga norrländska länen, hvarigenom, tillika med den jemväl efter samma grund föreslagna förhöjningen i resepenningarne för skogsinspektörer, det nu för skogstjenstemännen till omkring 19,000 Rdr uppgående anslaget för reseersättningar skulle, under det säkerligen rigtiga antagandet att de högst medgifna beloppen komme att utgå, höjas till mer än 45,000 Rdr.

Erkännande den af Komitéen framhållna och äfven af Skogsstyrelsen vid åtskilliga tillfällen, sednast i underdånigt memorial den 30 November 1871, vitsordade otillräckligheten af de norrländska skogstjenstemännens inkomster, anser sig Styrelsen dock, då förhöjning med 25 å 50 procent i den fasta reseersättningen nyligen egt rum och då tjenstemännens ställning, enligt Styrelsens förmenande, snarare borde genom löneförbättring upphjelpas, ej för närvarande kunna tillstyrka hvad Komitéen här föreslagit.

§ 111.

Sednaste Riksdag beviljade en förhöjning af 10 procent i kronojägarnes aflöning, hvarigenom denna nu uppgår till 550 Rdr. Enligt Komitéens förslag skulle aflöningen deremot utgöras af 250 Rdrs lön 50 Rdrs hyresersättning och arvode af 1 Rdr 25 öre för hvarje dag,

som till tjenstgöring användes, till belopp af högst 325 Rdr, hvarigenom aflöningen högst skulle komma att utgöra 625 Rdr. Men då bevakningen under sommarmånaderna ej behöfver vara så trägen, som under den öfriga delen af året, i följd hvaraf dagarvodet under denna tid komme att uppgå till ett obetydligt belopp och då förslaget således innebär en förminskning i de nuvarande löneinkomsterna, torde det samma ej böra antagas, helst förberörde dagarfvode står i alltför starkt missförhållande till den dagspenning, som betalas åt skogsarbetare och flottningsmanskap i de norra orterna.

Förevarande § likasom de tvänne nästföregående synes dessutom ej tillhöra skogsordningen utan fastheldre reglering af aflöningsstaten.

§ 112

motsvarar § 56 i instruktion för Skogsstaten, hvilken § ålägger skogspersonalen att, der ej Skogsstyrelsen medgifvit undantag, bo inom vederbörande tjenstgöringsområde; och torde med hänsyn till svårigheten att i de nordliga revieren erhållan passande bostad, denna föreskrift ej skäligen kunna skärfas, på sätt Komitén föreslagit.

Mot stadgandet i mom. 2, att rescersättning för dem, som efter erhållet tillstånd bo utom tjenstgöringsområde, ej må beräknas för längre väg än från gränsen af nämnde område, är ej något att erinra, helst sådan ordning äfven hittills iakttagits.

I sammanhang med motiven till sitt lagförslag och under uttryckande af den mening, att den af Eders Kongl. Maj:t år 1869 utfärdade nådiga instruktion för Skogsstyrelsen och Skogsstaten snart skall i åtskilliga delar visa sig mindre lämplig, har Komitén, hvad särskildt vidkommer skogsinspektörernas embetsställning i förhållande till jägmästarna, och på det vid en, såsom behöflig ansedd, omarbetning af instruktionen, uppmärksamheten härå må riktas, anført hurusom skogsinspektörerne, enligt nu gällande grunder, ej vore i tillfälle att utöfva

det chefskap för den öfriga skogspersonalen, som borde dem tillkomma, hvarför, enligt Komiténs förmenande, förändring voro af behovet påkallad i den riktning, att alla jägmästarnes arbets- och kostnads- m. fl. förslag genom skogsinspektören och åtföljd af hans utlåtande befordrades till vederbörande myndigheter samt att alla Skogsstyrelsens meddelanden till jägmästarna äfven genom skogsinspektören skulle dem delgifvas, så att inspektörerna i allo blefve en mellanlänk mellan Skogsstyrelsen och den öfriga skogspersonalen.

Med anledning häraf och ehuru någon omedelbar förändring i berörde afseende nu ej blifvit ifrågasatt torde Skogsstyrelsen dock, då såsom skäl för Komiténs omdöme rörande den nyligen utfärdade instruktionen, ofvan omförmälda men ej någon annan anmärkning föreburits, få i fråga om skogsinspektörernas tjänstgöring anföra: *att* den erfarenhet, som vunnits af skogsstatens förra organisation, då distriktsförvaltaren såsom chefer i hvarje län voro anställda, med i det närmaste samma tjänstgöring, som Komitéen nu föreslagit att ånyo införas, ingalunda manade till att i den nya instruktionen låta det förra förhållande fortfara, enär det visat sig att de dåvarande distriktförvaltaretjänsterna i verkligheten nedgått till endast expeditjonsbefattningar; *att* detta i ännu högre grad skulle blifva fallet med de vida flera jägmästarerevier omfattande nuvarande inspektionsdistrikten, der den ganska vidlyftiga tjänsteexpeditionen skulle erfordra ett särskildt kansli för hvarje inspektör; *att* ändamålet med skogsinspektörernas anställande, nemligen deras oafslätliga kontrollerande verksamhet således skulle förfelas och i utbyte deremot vinna utlåtanden, hvilkas värde voro temmeligen tvifvelaktigt, då de ej kunde, såsom jägmästarnes yttranden, grunda sig på speciel kändedom om förhållandena å stället, till hvars inhemtande tid för inspektörerna saknades; *att* om skogsinspektören äfven skulle få tid att verkställa nödiga inspektionsresor, det oundgängligen erfordrades att någon i hans ställe förordnades, för att förestå expeditionen, hvilken, utgörande enligt förslaget föreningslänken emellan Skogsstyrelsen och skogsperso-

nalén, under tiden omöjligén kunde lemnas åsido, i följd hvaraf de särskilda skogsinspektionerna med sin inspektör, adjoints och en eller flera skrivvare, komme att blifva lika många filialer af Skogsstyrelsen; samt att den nu gällande instruktionen, långt ifrån att såsom Komitéén förmenat verka centraliserande, deremot söker bereda revierförvaltaren eller jägmästaren, såsom den der har närmaste ansvaret för skogsförvaltningen, en så vidt med erforderlig enhet i förvaltningen kan stå tillsammans sjelfständig verksamhet, endast bunden af instruktionen och öfriga författningar samt fastställda hushållningsplaner och arbetsförslag, men oberoende af andra speciela föreskrifter än sådana, som vid inspektioner kunna meddelas, då fel eller försummelse förmärkes af inspektören, hvars åliggande det är att för nämnde ändamål, enligt af Skogsstyrelsen för hvarje år fastställd reseplan, besöka vissa revier inom distriktet och till Styrelsen inberätta hvad han dervid iakttagit, men som derjemte är pliktig att, då Skogsstyrelsen dessutom finner sådant behöfligt, ej allenast afgifna utlåtanden utan äfven att på stället undersöka de förhållanden, hvilka Styrelsen anser sådant påkalla.

Beträffande omsider de af Komitéén med afseende å skogshushållningen i sammanhang med skogsordningen framställda särskilda förslag får Skogsstyrelsen anföra, hvad först angår förslaget »om utsträckt rätt till utbrytning af skogsservituter», att Styrelsen så mycket hellre deruti förenar sig, som förslaget i hufvudsakliga delar öfverensstämmer med § 54 af Styrelsens år 1862 ingifne underdåniga förslag till skogsordning.

Rörande förslaget om stadgande i ändamål att bereda flottningsrätt för Kronans virke har Kongl. Maj:t på Skogsstyrelsens underdåniga framställning genom nådigt Bref den 24 Mars 1871 redan meddeladt föreskrift huru Kronans rätt och bästa vid fastställande af flottningstaxor skall bevaras, men vid utfärdande af förordning om flottningsrätten torde stadgande der lämpligen kunna inrymmas såväl om

Kronans här ifrågavarande rätt som om flottningsafgifter, likasom föreskrift rörande begagnande af erforderliga upplagsplatser och utfartsvägar för dylikt virke torde, på sätt Komitén föreslagit, böra fogas till blifvande afvittringsstadga för lappmarkerna.

I fråga om bildande, enligt hvad Komitén hemställt, af ett nytt revier, så har seduaste Riksdag beviljat anslag ej allenast till aflöning åt skogspersonal uti det af Komitén föreslagna Täreändä revier, utan dessutom lemnat fyllnadsanslag till skogspersonalen i ytterligare ett revier, äfvensom till en ny skogsinspektörsbefattning. Men för genomförande af Komiténs förslag med de mångfaldiga göromål, som enligt detsamma skulle åligga jägmästare, är den här ifrågavarande personaltillökningen utan all betydelse, enär dertill skulle erfordras att hvarje revier delades mellan två och stundom flera jägmästare.

Vidare har Komitén hemställt att anslag till arvoden åt extra kronojägare måtte beviljas, med afseende hvarå torde få anföras att, uppå Skogsstyrelsens underdåniga framställning uti generalförslag å kostnaderna för skogsväsendet, Kongl. Maj:t., till bestridande af utgifterna för extra bevakning, under de sednare tre åren anvisat erforderligt belopp af det till Skogsstyrelsens disposition ställda reservationsanslag, i följd hvaraf, derest på enahanda sätt fortfarande kommer att ske intill dess dylik bevakning framdeles kan undvaras, något särskildt anslag härför nu ej erfordras.

Beträffande Komiténs förslag, i fråga om anslag af två tusen riksdaler årligen till anskaffande af bostäder åt kronojägare, kan behöfligheten af dylika bostäder ej annat än erkännas och då — genom att kronohemman blifvit åbolediga eller olaga intägter å kronoparker af Kronan återtagits — tillfällen erbjudit sig, att utan alltför stor kostnad bereda bostäder åt bevakningspersonalen, hafva sådana tillfällen för berörde ändamål ock begagnats, hvarvid erforderliga medel till reparationer m. m. blifvit anvisade å förberörde reservationsanslag. Som denna angelägenhet synes äfven framgent böra på enahanda sätt fortgå, torde särskildt an-

slag ej erfordras, hvaremot en föreskrift, på sätt här ofvan vid § 27 i lagförslaget blifvit antydt, att åbo å åboledigt kronohemman eller nybygge i Norrland ej må antagas, förr än Skogsstyrelsen fått tillfälle yttra sig huruvida hemmanet för skogsväsendet vore behöfligt, otvifvelaktigt skulle vara gagnelig; och har Kammarkollegium för sin del vid åtskilliga tillfällen redan iakttagit berörde förfarande vid handläggning af dylika frågor.

Vidkommande förslaget att genom spridande af folkskrifter i skogsskötsel söka att bibringa Norrlands allmoge någon kännedom i berörde hushållningsgren, så torde denna åtgärd, hvilken dock ej heller hittills kan sägas vara oförsökt, såsom i sin mån bidragande till en bättre skogsvård i nämnde landsdel vara förtjent af uppmärksamhet och således ej böra åsidosättas, helst densamma, äfven om talrika exemplar skulle kostnadsfritt utdelas, ej komme att blifva förenad med någon betydligare utgift.

Slutligen har Komitén hemställt att de stadganden, som kunde komma att utfärdas rörande skogarne i Norrland jemväl måtte blifva gällande för Kopparbergs län, hvaruti Skogsstyrelsen för sin del på de af Komitén anförde skäl äfven får instämma, under iakttagande likväl af de undantag, som genom nådigt Bref den 11 April 1867 stadgas, rörande vissa socknar i sistnämnda län.

Da Skogsstyrelsen nu skärskadat Komiténs betänkande och förslag samt dervid, af de skäl, som här ofvan hvar på sin plats blifvit anförde, i många fall ej ansett sig kunna biträda dess åsigter, torde det vara i sin ordning att Styrelsen slutligen framlägger sin mening rörande den norrländska skogslagstiftningen och skogshushållningen, hvarvid Styrelsen till en början underdånigst får fästa uppmärksamhet derpå, att äldre författningar angående de norrländska skogarne endast undantagsvis haft skogsbesparing och en bättre skogsvård till ändamål, utan

i stället åsyftat att gynna odling, bergsbruk och andra näringar på de såsom outtömliga ansedde och dessutom då föga värdeegande skogarnes bekostnad, hvaremot skogslagstiftning och i allmänhet åtgärder för norrlandsskogarnes egen skull är en helt ny sak, som knappast kan sägas hafva tagit sin början förrän år 1855, då en fåtaglig skogspersonal anställdes.

Denna skogspersonal, hvilken nämnde år utgjorde 3 tjänstemän samt 6 bevakare och som under påföljande 17 år intill innevarande tidpunkt efter hand förstärkts, så att skogsstaten i Norrland nu utgöres af 30 tjänstemän och 82 kronojägare, har emellertid, oaktadt äfven nuvarande personal i förhållande till ifrågavarande vidsträckta landsdel, måste anses högst ringa, dock genom oförtröttadt nit vid efterspanande af olagliga afverkningar, hvilka inom Norrland redan hade urgammal häfd, ej allenast uppdragat och beifrat ett betydligt antal dylika lagöfverträdelser, utan äfven åstadkommit en sådan inskränkning uti åverkningarne att dessa inom de tre södra norrlandslänen nu kunna anses hafva i det närmaste upphört och att inom flera af de revier jemväl i Vesterbottens län, der åverkningar ännu för kort tid sedan bedrefvos i stor skala, desamma numera nedgått till en obetydlighet, hvarförutom, äfven i orter, der åverkningarna ehuru allestädes minskade likväl bibehållit ansevärd dimensioner, det utan öfverdrift torde kunna sägas att endast få och jämförelsevis smärre åverkade virkespartier undgå beslagtagande.

Det vill synas som dessa förhållanden bort gifva anledning till förhoppning, att de norrländska skogsåverkningarne inom ej symnerligen lång tid skulle blifva utrotade, och då i betraktande tages: *att* inkomsterna af de allmänna skogarne i Norrland, till följd af de anordningar som i utsyningsförordningen finnes anbefallda, från omkring 120,000 Rdr, hvartill stubbörena och virkesförsäljningen vid början af 1860-talet uppgingo, på mindre än tio år ökats till omkring 265,000 Rdr; *att* på grund af gällande förordning om kronoparkens bildande öfver 7,600,000 qvadratrefvar skog blifvit, oberäknadt Kopparbergs län, sedan 1865 till krono-

parker afsatta och ställde under Skogsstatens vård och förvaltning; samt att sedan nyssnämnde år mer eller mindre omfattande hushållningsplaner blifvit upprättade för mer än 2,000,000 qvadratrefvar allmänna skogar, så tyckes det som anledningar ej saknas att erkänna, det skogsadministrationen i Norrland inslagit en bana, som förtjenar att fortsättas.

Men den omständighet att genom skogspersonalens spaningar oerhörda skogsåverkningar kommit i dagen och blifvit beifrade, hvilket naturligen måste vara det första steget till åverkningarnes förebyggande, har, i stället för att så anses, framkallat misströstan om de i sådant afseende vidtagna åtgärderna; och öfverdrifvet mörka skildringar om norrlandsskogarnes tillstånd tillika med en ensidig uppfattning af uppgifterna om virkesexporten hafva hos en del uppjagat sinnesstämningen så att den, utan aktgifvande på de resultat, som genom administrationen vunnits, och alltför otålig att afvakta en erfarenhet, som genom tillämpning af gällande stadganden erhålles, påkallat mått och steg, som förmenats kunna omedelbart åstadkomma förändring i missbruk och olagligheter, hvilka nästan opåtalt varit rådande under århundraden och i vanor, som redan blifvit landssed.

Att ganska betänkliga missförhållanden med afseende å det norrlandska skogsväsendet förefinnas kan dock så mycket mindre vara Skogsstyrelsens afsigt att förneka, som ingen närmare än hon lärer af dem komma i erfarenhet, men enligt Styrelsens förmenande, äro dessa af den beskaffenhet, att de ingalunda kunna afhjelpas genom utfärdande endast af några nya för befolkningens rättsmedvetande främmande lagbud, hvilka ej ens genom uppoffring af all behållning af kronoskogarne skulle kunna upprätthållas, utan erfordras det tvertom, der dylika missförhållanden hunnit inrota sig, att lagstiftningen med varsamhet handhafves och att dervid ej andra stadganden meddelas än som med allvar kunna förskaffas åtlydnad, på det ej föreskrifter, omöjliga att hålla i helgd, må omintetgöra hvad som redan vunnits, med hänsyn till respekt för lagarne och en bättre skogsvård.

I öfverensstämmelse härmed och enligt hvad ofvan blifvit yttradt synes det som de blott några få år tillämpade författningarne rörande skogsväsendet i Norrland, hvilkas goda frukter ej lära kunna misskännas, icke nu borde upphävas innan de humit rikta erfarenheten, hvaremot den norrländska skogslagsstiftningen på dessa författningar till grund och stomme torde böra utveckla sig, i mån som befolkningen i orten kan bibringas insigt om behovet af strängare stadganden samt sådane kunna med erforderlig kraft upprätthållas.

Hvad som härvid enligt Skogsstyrelsens tanke borde tjena till ögonmärke och som till en del äfven af Komitén framhållits, likasom det ej heller hittills, såvidt på Styrelsen berott, lemnats ur sigte är:

att så mycken skog som möjligt och utan skada för landets bebyggande kan ske, vid afvittring och storskifte afsättes till kronoparker, enligt hvad ock 1865 års förordning om kronoparkers bildande föreskrifver, samt att äfven, då kronohemman och nybyggen blifva åbolediga eller råka i ödesmål, dessa undantagas för skogsväsendets räkning, såvidt de dertill finnas lämplige, hvarigenom de Kronan omedelbart tillhöriga skogarne, der ordnad hushållning kan blifva fullt tryggad, erhålla behöflig utvidgning;

att vid beviljande af nybyggesanläggning noggrann uppsigt och kontroll må ega rum till förekommande af att till odling olämpliga trakter, som kunna tjena till kronoparkers bildande, upptagas i afsigt endast att åtkomma den der befintliga skogen, i hvilket syfte ock nådiga Kungörelsen af den 19 April detta år redan meddelat föreskrift;

att vid afvittring iakttages det ej skogsmark, på sätt hittills alltför allmänt skett, må räknas såsom impediment under förebärande att den icke lemnar bete, hvarigenom, då impedimenterna tillfalla hemman och nybyggen utan att ingå i beräkningen af skogsmarken, högst betydliga vidder gå för Kronan förlorade;

att utbrytning af stockfångstområden till ersättning för ännu återstående stockfångstprivilegier fortskyndas, så att Kronan, ostörd af

denna servitut, må kunna ordna hushållningen å den öfverblifvande kronomarken;

att boställsskogar och de skogar, som tillhöra egendomar, hvilka äro för Kronans räkning utarrenderade, ställas under omedelbar förvaltning och vård af skogsstaten, hvartill, om det skulle befinnas att behållna skogsafkastningen från en del boställsskogar ej kan tillfalla staten, medel, såväl till förvaltningsåtgärder som aflöning åt skogspersonal, dock synes böra kunna hemtas hvad ecklesiastikboställena beträffar från prestlönerregleringsfonden, och hvad militieboställen angår från regementenas löningsfonder, hvilka uppbära andel af behållna inkomsten från skogarne; varande denna åtgärd af så mycket större vigt, som lagstiftning för enskildes skogar, då sådan finnes oundgänglig, ej utan skäl kan anses mindre berättigad, så länge staten icke kan tillförsäkra de ifrågavarande allmänna skogarne erforderlig skötsel och vård, hvilket rättmätiga anspråk ingalunda motsvaras under nuvarande förhållanden, då bestyret med skogsskötseln, om ock under jägmästares tillsyn, är öfverlemnadt åt i skogshushållning okunniga boställsinnehafvare och arrendatorer;

att af nyssnämnda skäl jemväl skogar till allmänna inrättningshemman, då dessa sednare ej innehafvas under stadgad åborätt, ställas under förvaltning och vård af skogsstaten;

att öfverloppsmarker och oafvittrade kronomarker må, likasom om kronoparker. nu är stadgadt, kunna upplåtas på flerårig afverkningsrätt, hvarförutan det fullmogna virke, som förefinnes å de af dessa marker, der upprensade flottningsleder saknas, ej kan tillgodogöras, enär virkespekulanter, utan att vara försäkrade om någon längre tids afverkningsrätt, icke vedervåga att på flottningsledernas upparbetande nedlägga sådana betydliga kostnader, som dervid ofta äro erforderliga; och skulle det för dylika upplåtelser vara af synnerligt gagn, till ledning vid bestämmande af det pris skogsefflekterna böra betinga, att strömrensningss-

kostnaderna förut vore genom undersökning af sakkunnig person kända, på sätt redan är ifrågasatt beträffande Norrbottens län;

att den legaliserade skogssköfving, som nu genom skogsliqvid vid laga skifte eger rum, måtte förebyggas genom stadgande att, då den växande skogen ej kan jemnt fördelas mellan skiftesdelegarne, öfver-skott deraf å ena sidan må utjemnas medelst afstående af i värde motsvarande mark till den andra;

att de skadliga följderna af skogsköp på vissa år må undanröjas ej allenast genom inskränkning till 20 år af den tid, för hvilken köpe-afhandling må upprättas, utan äfven, för så vidt ej förbud mot utskeppning af smärre virke utfärdas, genom stadgande af viss minimidimension för det virke, som må afverkas;

att stadgande om skyldighet för jordegare att åstadkomma skogsåterväxt efter afverkning, utfärdas då detsamma kan påräkna erforderligt stöd hos befolkningen;

att inom hvarje socken en eller om så behöfves flera brandfogdar af kommunen anställas, med åliggande: att i första hand vidtaga erforderliga åtgärder för hämmande af utbruten skogseld; att sända bud till närmaste kronobetjent och, om eld yppats å eller i närheten af kronoskog, till vederbörande jägmästare och kronojägare; att då eldfaran så kräfver, genast utfärda budkaffe; samt att i öfrigt söka verka för akt-samhet med eld ute på marken, för hvilka bestyr brandfogden borde af kommunen åtnjuta något visst årligt arvode samt lämpligt trakta-mente för de dagar han vid skogseld vore sysselsatt;

att till minskande af åverkningar och till uppmuntran att efterspana och beifra sådane: försäljningen af beslagsvirke befrias från den förlamande omgång hvarmed den nu är förenad; jägmästare bemyndigas att onyttiggöra dylikt virke, som ej till af Skogsstyrelsen fastställt pris finner köpare; samt den högre beslagareprovisionen, då åverkare upp-täckes och sakfålles, göres till en verklighet genom bestämmelse på sätt här ofvan vid § 104 blifvit anfördt;

att skogspersonalen i mån af tillgång och der förhållandena så kräfvat förstärkes samt erhåller väl behöflig förbättring i sina inom de lägre lönegraderna nu allt för knappa aflöning; samt

att Skogsstyrelsen må utbildas i den riktning, att hon äfven kan handhafva den åt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu uppdragna ekonomien vid skogsförvaltningen, hvarigenom, utom det att länsstyrelserna befriades från göromål, som måste vara dem främmande, skulle vinnas att Skogsstyrelsen, helst om den ej hindras genom alltför detaljerade föreskrifter, blefve i tillfälle att vidtaga sådana efter ortförhållanden och konjunkturer lämpade åtgärder med afseende å försäljning af virke och andra skogsalster samt aptering af skogseffekter m. m., som väsendtligt kunde öka behållningen af de allmänna skogarne, på samma gång skogsväsendet, då det odeladt anförtroddes åt ett förvaltande verk, kunde erhålla den enhet och reda, som torde få anses nödiga vid denna viktiga förvaltningsgren.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåte

A. E. ROS.

Stockholm den 11 November 1872.

C. A. T. Björkman.

BILAGOR.

Bil. A.

Utdrag af Protokollet, hållet inför Kongl. Skogsstyrelsen vid sammanträden med en del skogstjenstemän, tillkallade för öfverläggning rörande åtskilliga, organisationen af skogsstaten tillhörande frågor, den 18 och följande söknedagar i Juni månad 1869.

Den 22 Juni. Fortsattes föredragning af 1865 års utsyningsförordning.

§ 19.

Upplåtandet af skogstrakter till timmerafverkning under flera år och med rättighet för köparen eller arrendatorn, att verkställa afverkningen på en gång eller med flera eller färre års mellantid alltefter beqvämlighet, ansågs såsom det försäljningssätt, hvarigenom Kronan säkrast skulle tillskyndas skälig fördel af de norra skogarne, enär virkesafnämarna först *da* kunde blifva lugade att erbjuda fullt nöjaktig köpeskillning och att vidkännas kostnaden för upprensning af vattendrag och strömbyggnader, när de försäkrades om ett betydligare virkesparti under en följd af år och att kunna lämpa afverkningen häraf efter sin beqvämlighet samt efter konjunkturena.

Med anledning häraf, ansågs berörde upplåtande af afverkningsrätt böra så vidt möjligt underlättas och utsträckas till samtliga de skogar, som omförmäldes i § 7 af utsyningsförordningen, oberoende af om de voro indelade till ordnad hushållning eller ej. Hvad de oafvittrade skogarne anginge, vore nemligen vid afverkningsrättens upplåtande tillfälle att göra sådana förbehåll, som ålade köparen att underkasta sig den minskning i afverkning, som kunde blifva en följd af afvittringen eller af sedermera beviljade nybyggen; och i fråga om behöfligheten af skogens indelning i och för afverkningsrättens upplåtande, så mötte alls ingen svårighet att å kronoparker och öfverloppsmarker, utan formelig indelning, approximativt bestämma afverkningsbeloppet, likasom ej heller att å oafvittrad och således till yttre gränserna obeständ mark utröna, hvad som å en viss, genom vattendrag eller andra naturföremål angifven, trakt deraf kunde utan fara för skogens framtida bestånd uttagas.

Denna § ansågs således, med uteslutande af föreskriften om *årlig* utsyning, böra erhålla följande lydelse:

Derest Vår Skogsstyrelse finner, att skog, hvarom i § 7 sägs, kan under en längre följd af år med säkerhet afkasta ett större antal till bjelkar och sågtimmer tjenliga träd, må rättigheten att efter utsyning afverka visst antal träd etc.

In fidem

C. A. T. Björkman.

Transsumt.

Bil. B.

Referat öfver förhandlingarne vid sammanträde, hållet mellan af norrländske skogstjenstemännen utsedde ombud i Sundsvall den 25, 26, 27 och 28 September 1871.

Vidkommande den områdestilldelning, som i öfverensstämmelse med föreskrifterne uti § 20, mom. 2 bör verkställas åt åboer inom oafvittrade socknar, hvilken tjenstemännen i sammanhang med utsyning derstädes skola företaga, ansågo ombuden ett dylikt stadgande opraktiskt och försakande tjenstemännen de största obehag samt dessutom mötande ööfverstigligå svårigheter. Komitén hade gjort förevarande förslag derför att, såsom det i motiverna angifves, det vid tillämpning af motsvarande stadganden i 1865 års utsyningsförordning förekommit fall, då en åbo erhållit i utsyning 200 träd, en annan 10 träd. Dessa fall äro dock undantag samt lära, äfven om Komiténs förslag blefve stadfästadt, dylika icke kunna förekommas. Ty icke kan afseende, vid hvilken områdestilldelning det än vara må, fästas derå, att åboen inom området erhåller en viss årlig stockfångst, för hvilken händelse samma förfaringssätt vore af nöden, som vid tilldelning af trakt åt sågverk i ersättning för viss, från Kronans marker förut åtnjuten stockfångst. Det är skogens beskaffenhet inom området, som bestämmer utsyningens storlek. Till följd häraf anse vi, att hvad Komitén bemödat sig åstadkomma bättre uppnås, om nu gällande stadganden bibehållas med behöriga modifikationer. Då genom Komiténs förslag tjenstemännens tid inom de flesta revier, der oafvittrade skogar förekomma samt trakterna följaktligen icke äro uppmätta, under åratals skulle vara uteslutande med områdestilldelningar upptagen, samt dessa alltid skulle föranleda klagomål och ledsamheter, så anse ombuden detsamma utförbart och för tjenstemännen i högsta måtto obehagligt. Dessutom äro dessa områdestilldelningar icke så lätt verkställbara, som Komitéu antagit; utau är det väl nödvändigt, att temligen noggrannt hafva reda på areal duglig mark samt deusammas belägenhet m. m., hvarjemte ombuden ville fästa uppmärksamheten derå, att dylika områdestilldelningar äfven kunde förekomma å hemman, der utsyning ej egde rum, hvarför icke obetydliga

särskilda förrättningar skulle uppstå, äfvensom att förslaget icke angifver af hvem och på hvad sätt den handtlangning, som vid sådana förrättningar erfordras, skulle utgöras.

Ett mera lämpligt och praktiskt förslag med afseende å denna fråga ansågo ombuden innehållas i det beslut, som vid 1868 års skogsmöte fattades, nemligen att, der lokala omständigheter ej föranleda till undantag, områden för hemman och nybyggen skulle sålunda bestämmas:

för enstaka lägenhet samt by med två grannar — till ett afstånd från bolstaden åt hvarje håll af $\frac{1}{8}$ mil, utgörande i areal 1,135 tunmland;

för by med tre till och med åtta grannar — till ett afstånd af $\frac{1}{4}$ mil eller 4,542 tunmland;

för by med nio till och med sexton grannar — till ett afstånd af $\frac{1}{3}$ mil eller 8,074 tunmland; samt

för by med flera än sexton grannar — till ett afstånd af $\frac{1}{2}$ mil eller 18,167 tunmland; hvarigenom skulle i medeltal på hvarje åbo belöpa sig omkring 500 tunmland — räknadt efter högsta antalet grannar i hvarje kategori.

Rätteligen transsummeradt, betygar
ex officio

C. A. T. Björkman.

Bil. C.

Underdånigste Memorial.

Sedan inom Landtbruks-Akademien fråga blifvit väckt om hvad som kunde vidtagas till vinmande af en ändamålsenligare skötsel af de enskildes skogar inom landet, och Akademien, efter att med anledning häraf hafva hört Hushållningssällskapen i Riket, till Eders Kongl. Maj:ts inkommit med underdånig anmälan om hvad nämnde sällskap i sådant afseende yttrat, hvarvid Akademien särskildt framhållit, i öfverensstämmelse med flertalet af Hushållningssällskapen,

att en ändamålsenlig skötsel af enskildas skogar ej ensamt på öfvertygelsens väg står att vinna, utan att lagstiftningen i sådant syfte måste mellankomma;

samt att, beträffande de bestämmelser, som genom en dylik lagstiftning syntes böra meddelas, Akademien ansåg:

att skogsegare borde åläggas efter afverkning bereda skogsåterväxt;

att kontrollen öfver iakttagandet af de stadganden, som i sådant afseende kunde meddelas, borde åläggas någon myndighet inom kommunen; samt

att premier borde utsättas för skogsodling å nu skoglös mark, och skoglös ödemark för Statens räkning inlösas till skogsodling;

så har Eders Kongl. Maj:ts dels i nåder låtit infordra de särskilda Landstingens utlåtanden, om och i hvad mån, för inom de olika länen varande enskildes skogar, stadganden öfverensstämmande med dem, som genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Förordning till förekommande af skogsförödelse å Gotland den 10 September 1869 meddelats eller med dem, som Landtbruks-Akademien föreslagit kunde anses erforderliga och ändamålsenliga, dels ock, sedan underdåniga yttranden från samtliga landsting inkommit, genom nådig remiss den 14 sistlidne Februari täckts infordra Skogsstyrelsens underdåniga utlåtande angående detta ärende, med anledning hvaraf Styrelsen underdånigst får afgifva följande redogörelse för de hit nådigst remitterade handlingarne.

Af dessa inhemtas, att samtliga Landstingen i riket numera synas erkänna Statens befogenhet att genom lagstiftning mellankomma till förhindrande af sköfling utaf de enskildes skogar; — en åsigt som, ehuru enligt Skogsstyrelsens förmenande fullt berättigad, för endast få år tillbaka ej räknade symmerligen många anhängare. Likväl har största

delen af Landstingen förklarar, att hvad det särskilda landstingsområdet beträffade, sådan mellankomst för närvarande vore obehöflig, stundom med hänsyn till befintlig öfverflödig skogstillgång, stundom af orsak att en bättre skogsvård redan inträdt, och stundom af skäl att på öfvertygelses väg ej obetydligt ännu vore att vinna, hvarförutom åtskilliga Landsting ej ansett de ifrågasatta lagbestämmelserna för orten nöjaktiga.

Med afseende å de serskilda punkter, om hvilka Landstingen egde att yttra sig, hafva lagbestämmelser i enlighet med den mot skogsförödelse å Gotland utfärdade nådiga Förordning den 10 September 1869 af Landstinget i Jönköpings län förklarats vara för de enskildas skogar inom länet erforderliga och ändamålsenliga.

Göteborgs och Bohus läns Landsting, som i hufvudsak instämmer uti de af Landtbruks-Akademien framställda åsigter, har i enlighet dermed, och med underdånig anhållan derjemte om skärpta stadganden mot svedning å skogs- och ljunngmark upprättat underdånigt förslag till författning för länet, hvilket förslag, med bibehållande af samma uppställning och till ej obetydlig del samma lydelse som Gotlands-författningen, afviker derifrån så till vida, *att* förslaget (uti §§ 2 och 4, mom. 3) innehåller ett berättigande för Staten och kommunen att inlösa och derjemte en förpligtelse för jordinnehafvaren att afstå skoglös ödemark, så vida han ej inom förelagd tid dera företager skogsodling eller visar att marken är för honom eljest behöflig; *att* Gotlands-författningens stadgande, om sköflad skogs ställande under förbud för annat begagnande än till husbehof, intill dess erforderliga åtgärder för återväxt vidtagits, blifvit utbytt mot föreläggande af viss tid, hvarinom skogsåterväxt skulle åstadkommas (§ 3); *att* kronobetjeningen och skogsstaten jemte af kommunalstämma valda tillsyningsmän — och således ej, på sätt Gotlands-författningen bestämmer, ensamt kommunalnämnden — skulle utöfva kontrollen öfver författningens efterlefnad (§ 4, mom. 1); samt *att* gode män, hvilka jemte skogstjensteman egde att undersöka, huruvida befordrande af skogsåterväxt försumrades, skulle utses, ej af Landstinget, såsom Gotlands-författningen bestämmer, utan inför häradsrätt likasom ledamöter i egodelningsrätt; och har förslaget, i följd af nämnde afvikelser från Gotlands-författningen, jemväl i redaktionen för öfrigt åtskilliga mindre förändringar, som skilja detsamma från ifrågavarande författning.

För förslaget, »att skogsegare skulle åläggas efter afverkning bereda återväxt», hafva, utom de tvenne förenämnda, nio Landsting uttalat sig, nemligen: Södermanlands, Kronobergs, Kalmar läns norra, Blekinge, Hallands, Elfsborgs, Skaraborgs, Vermlands och Vestmanlands, hvarvid dock: Hallands Landsting uttryckt den åsigt, att föreskrift i

berörda syftning vore för länet ändamålslös, om ej den derstädes öfliga ljungbränningen förekommes; och Vermlands landsting framhållit, att stadgande om skyldighet att befördra skogsåterväxt rättvisligen fordrade ändring i gällande stängselförordning till fredande af skogsplantorna.

Uti åsigten »att kontrollen öfver iakttagandet af de bestämmelser, som i afseende å beredande af återväxt efter afverkning kunde meddelas, borde tillhöra någon myndighet inom kommunen», hafva jemte de förut omförmälda landstingen i Jönköpings samt Göteborgs och Bohus län, sju landsting instämt, nemligen Kalmar läns norra, Blekinge, Hallands, Elfsborgs, Skaraborgs, Vermlands och Vestmanlands, af hvilka dock Hallands landsting, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med landstinget i Göteborgs och Bohus län, ansett att skogstjenstemännen med biträde af kommunalnämnden borde vaka för stadgandets efterlefnad; och Vestmanlands landsting, som omfattat begge de af Landtbruks-Akademien framställda punkterna om beredande af återväxt och kontroll deröfver, framhållit att eganderätten ej genom den förra måtte inskränkas och att, genom den sednare, kostnader för kommunen ej måtte förorsakas, utan bestyret med kontrollen fastmer bero af öfverenskomelse inom de särskilda socknarna, hvilken sednare åsigt jemväl hyllas af Vermlands landsting, som dock synes förmena, att härför erforderlig öfvertygelse om stadgandernas behöflighet ej ännu i orten förefinnes, hvarför kontrollen för närvarande borde tillhöra skogsstaten.

Södermanlands landsting har ansett, att kontrollen uteslutande borde utöfvas af kronobetjeningen samt skogsstaten; och Kronobergs landsting, som biträdt det föreslagna stadgandet om skyldighet att bereda återväxt, men ej ansett förslaget om kontrollens handhafvande af kommunalmyndighet lämpligt, har icke yttrat sig i fråga om huru sistnämnda angelägenhet borde ordnas.

Rörande huruvida »premier borde utsättas för skogsodling å nu skoglös mark och skoglös ödemark för Statens räkning inlösas till skogsodling», hafva femton landsting uttalat sig för premier, nemligen: Stockholms, Upsala, Södermanlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar läns norra och södra, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Elfsborgs, Skaraborgs, Vermlands och Norrbottens; samt för inlösande af skoglös ödemark tretton landsting, nemligen: Stockholms, Södermanlands, Jönköpings, Kalmar läns södra, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Vermlands, Örebro och Vestmanlands.

Landstinget i Upsala län har anmält, att medel till premier för skogsodling inom länet af tinget redan blifvit anslagna.

Göteborgs och Bohus läns landsting anser, enligt hvad förut är

omförmäldt, att den som försummar skogsodling å egande skoglös ödemark, skall vara skyldig att mot lösen afstå densamma, och att såväl staten som kommunen dervid bör vara berättigad till inlösande af dylik mark.

Södermanlands landsting, som förklarar sig för skoglös ödemarks inlösande af Staten, tillkännagifver dock, att en sådan åtgärd hvad länet sjelf beträffar ej är behöflig.

På grund af hvad sålunda förekommit, och da den, enligt hvad allmänt känt är, med undantag endast för några jemförelsevis få orter, rastlöst pågående sköfvingen af de enskildes skogar synes gifva fullt skäl att fortgå på den genom förevarande ärende ytterligare utvidgade bana, som genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Förordning den 10 September 1869 angående åtgärder till förekommande af skogsförödelse å Gotland blifvit öppnad, för införande af lämpliga stadganden i berörde riktning inom de orter, der sådana stadganden företrädesvis äro behöfliga samt kunna påräkna erforderligt stöd af den allmänna meningen inom orten, så anser sig Skogsstyrelsen

hvad först angår Jönköpings län, hvars landsting anslutit sig till förenämnda nådiga förordning oförändrad, böra underdänigst tillstyrka, att densamma i enahanda ordning som Gotlands-författningen, i nåder förklaras gälla jemväl för Jönköpings län.

Rörande derefter det af Göteborgs och Bohus läns landsting afgifna underdäniga förslag till författning för sistnämnde län, får Skogsstyrelsen i fråga om de delar, hvaruti detta förslag avviker fran Gotlands-författningen, underdänigst anföra,

att det i förslaget § 2 inrymda stadgande, som innebär ett förpligtigande för jordegare att mot lösen afstå skogsmark, hvarå befordrande af skogsäterväxt blifvit försummadt, och i följd hvaraf ett slags expropriation i så fall skulle ega rum, synes alltför våldsamt och ingripande i eganderätten, helst den omständighet, att skogsodling å en trakt blifvit uraktlåten, ej torde kunna anses framkalla förhållanden jemförbara med dem, under hvilka afstående af mark för allmänt behof nu är föreskrifvet, och då härtill kommer svårigheten att uti ifrågavarande fall afgöra, huru stor del af skogsmarken må inlösas, för att å ena sidan ej alltför små och spridda skogsskiften måtte uppstå, hvilkas bevakning och vård skulle blifva förenade med största svårighet, och att å andra sidan det hemman, hvartill den skoglösa marken hör, ej måtte beröfvas mö ligheten att framdeles bereda sig erforderlig husbehofsskog, så tvekarj Skogsstyrelsen ej att i underdänighet afstyrka det här ifrågavarande stadgandet; förmenande Styrelsen, att inlösandet af skoglös mark till stogsodling vare sig för Statens eller kommunens

räkning bör vara beroende af fri öfverenskommelse mellan köpare och säljare;

att Skogsstyrelsen, som uti underdånigt utlåtande den 16 Januari 1869, angående det till Styrelsen nådigst remitterade förslaget till Gotlands-författningen, framhållit den enligt Styrelsens förmenande nog hastiga öfvergången från den rådande oinskränkta friheten beträffande dispositionen af skogen, till ett sådant förbud för skogens begagnande utöfver husbehof, som i vissa fall af förordningen stadgas, nu, då Göteborgs och Bohus läns landsting uti § 3 af sitt underdåniga författningsförslag utbytt berörde stadgande om dylikt förbud mot föreläggande, i enlighet med Skogsstyrelsens ofvan åberopade underdåniga utlåtande, af viss tid, inom hvilken nöjaktiga åtgärder för skogsåterväxt skulle vara vidtagna, underdånigst, och ehuru Skogsstyrelsen med afseende å det län, som sådant begärt, förordat Gotlands-författningen oförändrad, här får tillstyrka förenämnda afvikelse från bemälda författning, på det att jordegare, som af en eller annan anledning ödelagt större eller mindre del af sin skog, ej måtte, då honom ålägges att sörja för återväxten derstädes, blifva i följd af förbud att anlita skogen till afsalu, urståndsatt att, derest andra tillgångar tryta, genom försäljning af ytterligare något virke, förskaffa sig medel till skogsodling så väl å den först ödelagda trakten, som å den, der afverkning för nyssnämnda ändamål skett, hvilket ju är hvad som för det allmänna åsyftas; men som författningsförslaget ej angifver någon påföljd i den händelse skogsodling inom förelagd tid, oakadt ålagdt vite, försummas, och då ej heller, enligt hvad förut är anfördt, förpligtelse att i så fall afstå marken, torde böra stadgas, hemställer Styrelsen underdånigst, i öfverensstämmelse jemväl med ofvan åberopade underdåniga utlåtande, huruvida ej, med afseende å sådant förhållande, förevarande § borde innehålla föreskrift derom, att då vite blifvit försutet, ny tid för skogsodlingens verkställande bör föreläggas, med äfventyr, i händelse af uraktlåtenhet, att erforderliga åtgärder till beredande af återväxt vidtagas på den försumliges, af landstingets medel förskjutande, bekostnad;

att förslagets bestämmelse i § 4 mom. 1, i afseende å kronobetjentes och skogspersonalens deltagande jemte särskilda tillsyningsmän uti kontrollen öfver efterlefvaudet af föreskriften i § 3, torde vara mindre lämplig, så väl med hänsyn till skogspersonalens fåtalighet som ock i betraktande deraf, att öfvervakandet af berörde föreskrift, för att ej densamma må emottagas med missnöje, enligt Skogsstyrelsens förmenande helt och hållet måste vara en kommunens angelägenhet utan inblandning af annan myndighet, förr än sakkunskap erfordras och försummelse blifvit ådagalagd, i anledning hvaraf Styrelsen, som ej har

något att invända emot kontrollens utöfvande af särskildt af kommunalstämma utsedda tillsyningsmän i stället för af kommunalhämnden, anser sig icke böra tillstyrka kronobetjeningens och skogspersonalens deltagande i berörda kontroll; samt

att den i förslaget § 5 mom. 1 angifna ordning för val af gode män till förrättande, jemte skogstjensteman, af undersökning der försummelse af befordrande af skogsåterväxt blifvit anmäld, och hvilka gode män skulle utses såsom ledamöter i egodelningsrätt är stadgad, torde kunna antagas i stället för den af Gotlandsförfattningen föreskrifna ordning, enligt hvilken dessa gode män skulle utses af landstinget;

och skulle i öfverensstämmelse med hvad här ofvan underdånigst anförts följande lydelse gifvas åt ifrågavarande författningsförslag.

§ 1.

»Den af naturen till skogsbörd egnade mark skall dertill bibehållas, der den ej odlas till åker eller äng eller afröjes till trädgård eller bygnadstomt eller för annat likartadt ändamål.

§ 2.

Vårder, efter skedd afverkning af skog, återväxten ej befordrad och skyddad af jordens egare eller innehafvare, och är han ej af laga skifte eller annan laglig orsak derifrån förhindrad, ege Vår Befallningshafvande vid verkande vite åläggja honom, att inom viss lämplig tid hafva om skogens återväxt dragit försorg, vid äfventyr derjemte att, efter förloppet af ytterligare utaf Vår Befallningshafvande förelagd förnyad sådan tid, erforderliga åtgärder för skogsåterväxtens befordrande enligt nämnde myndighets förordnande af vederbörande skogstjensteman vidtagas på den försumliges, af landstingets medel förskjutande, bekostnad.

§ 3.

Särskilda tillsyningsmän, hvilka af kommunalstämma utses, halla uppsigt å befordrandet af och vården om återväxten å enskildes skogar och göra anmälan hos Vår Befallningshafvande när försummelse i sådant afseende eger rum.

Sker sådan anmälan eller förekommer eljest auledning till vidtagande af åtgärd, som här föreskrifven är, skall Vår

Befallningshafvande, sedan egaren eller innehafvaren af marken hörd blifvit, förordna huruvida genom vederbörande skogstjensteman och två gode män förhållandet på stället bör undersökas; och meddele derefter sitt beslut.

Kostnaden för sådan undersökning skall, då den till någon Vår Befallningshafvandes åtgärd mot skogsegaren eller innehafvaren föranleder, af honom godtgöras, men eljest, äfvensom då tillgång hos denna saknas, af landstingsmedel utgå.

§ 4.

De gode män, hvilka hafva att jemte vederbörande skogstjensteman verkställa den i § 3 föreskrifna undersökning, utses inför häradsrätt i samma ordning, som ledamöter i egodelningsrätt, två för hvarje länsmansdistrikt.

Dessa gode män väljas för två år, och böra vid undersökning två ojäfviga gode män tillstådes vara; helst de, som blifvit utsedda för det distrikt, der undersökning skall ske.

Under förrättning samt resan dit och derifrån njuta gode männen ersättning för underhåll och skjuts, såsom för gode män vid landtmäteriförrättning är stadgadt.

§ 5.

Den som icke åtnöjes med beslut i de mål, hvarom här ofvan sägs, ege att föra klagan i den ordning, som för fullföljd af talan i ekonomimål i allmänhet är stadgadt; dock lände beslutet till efterrättelse, så framt ej verkan af klagan derigenom omintetgöres, intill dess att högre myndighet annorlunda förordnat.»

Beträffande vidare stadgande i förenämnde syftning för de län och orter, hvilkas landsting, utan att dervid framställa några erinringar, uttalat sig för de af Landtbruksakademien anmälda punkterna, angående skyldighet att befordra skogsåterväxt efter afverkning samt kommunens åliggande att vaka här öfver, nemligen norra delen af Kalmar län samt Blekinge, Elfsborgs och Skaraborgs län, så och då ofvanstående författningsförslag är grundadt just på bemälda punkter, hemställer Skogsstyrelsen underdånigst huruvida ej detsamma, i den ordning, som med afseende å Gotlandsförfattningen iakttagits, må kunnat antagas ej mindre för Göteborgs- och Bohus län än äfven för nyssnämnde landstingsom-

råden likasom ock för Hallands län, derest Eders Kongl. Maj:t i nåder finner skäligt meddela sådana föreskrifter angående ljungränning, som landstinget derstädes ansett nödiga, för att en dylik författning inom Halland skulle kunna efterleivas; hvaremot angående de län, hvilkas landsting omfattat endast den förra af här förevarande punkter men, i fråga om handhafvande af uppsigten dels, såsom Kronobergs läns landsting, ansett kommunalmyndighet härtill olämplig, dels auringen, såsom Vermlands och Vestmanlands landsting yrkat, att öfvervakandet borde bero på frivillig öfverenskommelse inom kommunen, hvilket enligt Skogsstyrelsens förmenande skulle lemna alltför mycket insteg för slapphet vid författningens tillämpning, eller ock, såsom Södermanlands läns landsting, att kontrollen skulle åläggas kronobetjeningen och skogsstaten, hvilket, enligt hvad här ofvan blifvit antydt, torde vara för ändamålet mindre tjenligt, så anser, vid sådant förhållande, Skogsstyrelsen för sin del underdånigst, att med utfärdande af författning rörande de enskildas skogar i sistnämnde fyra län skäligen bör anstå, likasom äfven i de län och orter, hvilkas landsting ansett lagstiftning uti förevarande riktning ej behöflig eller de angifna bestämmelserna ej lämpliga.

I fråga sedermera om det af Landtbruksakademien framställda förslag angående utfästade af premier för åstadkommande af återväxt på nu skoglös mark, så, ehuru detta medel förut blifvit vidtaget utan att då synnerligen anmärkningsvärd påföljd deraf vunnits, torde anledning dock ej saknas att, i följd af det åtminstone inom vissa orter sedan dess stegrade intresset för skogsodling, numera förvänta ett fördelaktigare resultat af en dylik åtgärd, hvadan Skogsstyrelsen underdånigst hemställer, för den händelse ej omsorgen i afseende å denna angelägenhet synes böra tillkomma landstingen, att Eders Kongl. Maj:t täcktes af Riksdagen äska ett anslag af 10,000 Rdr att användas till premier åt egare eller innehafvare af smärre gårdar för derstädes åstadkommen skogsåterväxt, i hvilket hänseende Styrelsen, som anser att premium bör beräknas till belopp af 2 Rdr Rmt pr kvadratref och uppbäras hos vederbörande Länsstyrelse samt utgå vare sig återväxten åvägabragts genom skogsodling eller värdad sjelfsådd, såsom villkor för premier erhållande underdånigst får föreslå,

att endast egare eller innehafvare af enskild egendom till högst ett mantal må komma i åtnjutande af premium;

att den återväxt, för hvilken premium erhålles, skall utgöras af tall, gran, lärkträd, ek eller bok i rena eller blandade bestånd, vara tillräckligt tät och i öfrigt af god beskaffenhet samt minst 8 och högst 15 år;

samt att för vinlande af premium på besigtning å stället grundadt intyg af behörig skogstjensteman samt två ojämfiga, trovärdiga män

skall jemte ansökning insändas till Skogsstyrelsen, som pröfvar denna och utan lösen meddelar beslut;

Vidkommande omsider förslaget, att nu skoglös ödemark måtte för statens räkning till skogsodling inlösas, så har dylik åtgärd, som hvad skogfattiga orter beträffar måste anses blifva af nytta för framtiden, redan, ehuru i mindre skala blifvit vidtagen genom inköp af områden å de s. k. Svältorna i Elfsborgs län; men som det torde kunna befaras att, derest särskilda medel för här ifrågavarande ändamål blefve anslagna, egarne till sådan mark, som här åsyftas, oskäligen stegrade sina anspråk på lösepenning, synes dylik inlösen af mark med minsta uppoffring af medel kunna ega rum, derest Skogsstyrelsen erhåller nådigt bemyndigande att, då lämpligt belägen skoglös mark för ej öfverdrifvet pris kan få inköpas, derom för hvarje särskilda fall göra underdånig anmälan i och för den åtgärd, som Eders Kongl. Maj:t derefter i nåder pröfvar skäligen anbefalla.

Slutligen och för den händelse Eders Kongl. Maj:t med afseende å hvad Göteborgs och Bohus samt Hallands läns landsting hemställt rörande gällande stadganden i fråga om ljungbränning, skulle i nåder finna skäligen att dessa stadganden må undergå förändring i det syfte, landstingen angifvit, får Skogsstyrelsen, med hänsyn till de olägenheter, som af dylik bränning härflyta, underdånigst hemställa, huruvida ej, på sätt 1856 års Skogskomité föreslagit, ljungbränning borde helt och hållet förbjudas.

De nådigt remitterade handlingarne återställas underdånigst.

Stockholm den 4 Juli 1871.

A. E. ROS.

C. A. T. Björkman.

Transsumt.

Bil. D.

Referat öfver förhandlingarne vid sammanträde, hållet mellan af norrländske skogstjenstemännen utsedde ombud i Sundsvall den 25, 26, 27 och 28 September 1871.

Enligt föreskriften i § 104 har Komitén föreslagit, att beslagarna i provision åtnjuta tio procent i det fall att åverkaren upptäckes och sakfällas, samt tre procent, då han förblifver oupptäckt eller i brist af bevis ej kan till ansvar fällas.

I konsekvens med de af skogstjenstemännen i Norr- och Västbottens län till Kongl. Maj:t inlemnade underdåniga skrivelser och på de deruti förebragta skäl öfverenskommo ombuden, att såsom sina åsigter uttala, att beslagsprovisionen bör bortfalla.

Vid 1868 års skogsmöte uttrycktes den åsigt, att skogstjenstemännens ordinarie aflöning borde, i och för den i Norrland gällande högre lefnadskostnaden, vara större derstädes än deras vederlikars i öfriga delar af riket. Detta vitsordade och Skogsstyrelsen äfvensom Kongl. Maj:t, hvilken i dess nådiga proposition till riksdagen den 19 Februari 1869 sid. 15 yttrar att, ehuru Kongl. Maj:t erkänner behovet för skogstjenstemännen i Norrland att förses med högre löneinkomster än samma tjenstemän i öfriga delar af riket, så och då de norrländska skogstjenstemännen i fråga om inkomster, genom ofta förekommande stora beslag å åverkadt virke och åtnjutande af stadgad provision vid detta virkes försäljning, hafva en fördel framför rikets öfriga tjenstemän, hvilken torde kunna anses någorlunda uppväga den i de norra länen något högre lefnadskostnaden, har Kongl. Maj:t icke funnit skäl att vid de af berörde skogsmöte uttalade åsigter fästa afseende. Ehuru skogsinspektörerna äfven åtnjuta beslagsrätt, hafva dock de norrländska skogsinspektörerna en ända till 1,000 Rdr uppgående högre aflöning i och för dyrare lefnadskostnad än deras vederlikar i öfriga delar af riket. En inkonsekvens till förmån för den högre aflönade tjenstemannen förefinnes alltså, hvilken träder i ännu tydligare dager, då man vet, att beslagsprovisionen nedgått till sådana obetydligheter som exempelvis:

inom Umeå revier under åren 1868, 1869 och 1870

 sammanlagdt till 44 Rdr 43 öre;

inom Degerfors revier under samma år till 265 Rdr 24 öre;

inom Lycksele norra revier under samma år till 319 Rdr 32 öre;

hvilka belopp icke ens varit tillräckliga att betäcka de kostnader, som revierförvaltarna fått vidkännas för instämnda måls utförande, rörande de åverkansförbrytelser, hvarför berörde provision åtnjutits.

För jemförelses skull anföras de genom åtal härför utdömde bötes- och skadeersättningsbelopp, hvilka för nyss omförmälda åren 1868, 1869 och 1870 utgöra:

 för Umeå revier sammanlagdt 5,085 Rdr 40 öre;

 för Degerfors revier sammanlagdt 3,687 Rdr — —;

 för Lycksele norra revier sammanlagdt 2,540 Rdr — —;

och hvarigenom anses kunna ådagaläggas sannolikheten af påståendet, att de kostnader, som åklagarna fått vidkännas i de många tjänstemålen, icke kunnat vara så obetydliga.

Dessutom bör nännas, att ofvan anförde provisionsbelopp utfallit efter endast 6 procent, oaktadt så höga bötes- och ersättningsbelopp blifvit utdömda. Det möter nemligen de största svårigheter att utbekomma de återstående 14 procenten; ty målen afdömas vanligen långt efter det redovisningar äro afgifna, hvarför särskild utanordning från ränterierna erfordras, och det, för att styrka krafvetts behörighet, skulle tariffvas utdrag af domböckerna, utdrag af redovisningar med dithörande auktionsprotokoll, intyg att de åverkade träd, hvilka i auktionsprotokollen antecknats, just äro de, för hvilka dom afkunnats m. m., eller ett så omständligt förfarande och så mycket bråk, att kostnaderna derför skulle till fullo uppväga den förhöjda provision, beslagaren kanske till slut skulle lyckas åtkomma, men också möjligen icke bevisligen annat än undantagsvis exempel, att beslagsarvodet åtnjutits med 20 procent. I Vesterbottens län är icke mer än ett fall känt, der 20 procent utbekommit, nemligen för år 1870 i Åsele revier med 1 Rdr 15 öre riksmünt, af orsak att dom händelsevis föll i målet omedelbart efter beslagets verkställande och innan redovisning afgifvits.

Då Komitéen derföre bibehåller de genom Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 22 November 1867 uppkomma tvenne slag af beslagsprovisioner, så tyckes derigenom det förhållande velat konstateras, att den högre provisionen ofta nog synes tillskynda tjänstemannen fördelar i ekonomiskt afseende, hvilka icke i verkligheten förefinnas, alldestund de nästan aldrig förekomma och, då det någon gång sker, i de obetydligaste belopp, hvilket måste följa af sättet, hvartill rättigheten dertill måste bevisas.

Just de revier, der tillförene de största åverkningar bedrifvits, hafva här såsom exempel åberopats; inom öfriga norrländska revier äro beslagsprovisionerna för närvarande ännu obetydligare — i de flesta revier inga. Och dock hafva inkomsterna deraf ansetts utgöra skäl, hvarför en såsom högst behöflig af Kongl. Maj:t, Skogsstyrelse och Skogsmöte insedd och vitsordad löneförbättring vägrats!

På det dylika villfarelser icke vidare må göra sig gällande, om förbättring af norrländska skogstjenstemännens ställning ifrågakommer, då inkomsterna af beslag ännu mera komma att förminsкас, ja helt och hållet försvinna, då den obetydliga fördel, som möjligen en och annan härigenom kan tillskyndas, endast kommer några få till godo, och då denna fördel utfaller så olika samt på förr anförde grunder, anse sig derfor ombuden böra enhälligt och på det kraftigaste tillstyrka, att all *beslagsprovision borttages*.

Rätteligen transsummeradt. betygar
ex officio

C. A. T. Björkman.
